

ADVOKATFORSIKRINGEN

For medlemmer av Advokatforeningen

Forsikringsvilkår Villa og Villa Super

Gjeldende fra 01.01.2010

Advokatforsikringen: 02203 Telefaks: 67 22 41 10

Til våre forsikringstakere

Her finner du vilkår for Villa og Villa Super. Hvilken dekning du har valgt fremkommer av ditt forsikringsbevis.

Vi oppfordrer deg til å lese igjennom vilkårene, slik at du er kjent med hvilke dekninger som gjelder hvis noe skulle skje.

Sikkerhetsforskrifter

Vær spesielt oppmerksom på sikkerhetsforskriftene. Sikkerhetsforskrifter er aktsomhetsregler som er fastsatt for å forebygge og begrense skade.

Forsikringsgiver

Forsikringsgiver for avtalen er
Codan Forsikring NUF
Organisasjonsnummer er 991 502 491

Innholdsfortegnelse Side

Villa 4

Villa Super 11

Sikkerhetsforskrifter 3

Felles vilkår for Villa og Villa Super

Rettslig erstatningsansvar 22

Retts hjelp 23

Interesseforsikring 26

Norsk Husopp Forsikring 19

Oppgjørs- og skadebehandlingsregler 27

Generelle vilkår 30

Tabell for aldersfradrag 33

Definisjoner

Noen ord og uttrykk som brukes i forbindelse med forsikringen er definert nedenfor. Disse definisjonene er en del av vilkårene.

Forsikringstaker

Den som inngår forsikringsavtale med oss.

Sikrede

Den som etter forsikringsavtalen i skadeforsikring vil ha krav på erstatning eller forsikringssum. I ansvarsforsikring er sikrede den hvis erstatningsansvar er dekket.

Forsikrede

Den persons liv og helse forsikringen er knyttet til.

Fullverdi

Bygning er forsikret til hva det vil koste å gjenoppføre tilsvarende, eller i det vesentlige tilsvarende bygning. Forsikringssummen er ett premieberegningsgrunlag for selskapet.

Førsterisiko

Bygningen eller innbo er forsikret inntil den forsikringssum som er oppgitt i forsikringsbeviset.

Kunstnerisk utsmykning

Utsmykning som er et resultat av ett originalt og individuelt preget åndsverk som er særegen for opphavsmannen. Dette kan f.eks. være rosemalte dører, veggmalerier eller originale blyglassvinduer komponert av en kunstner. Fabrikproduserte eller masseproduserte utsmykninger anses ikke som kunstnerisk utsmykning.

Samlinger

Ting med samlerinteresse som antikviteter, kunst-, våpen-, mynt-, seddel-, frimerkesamling og lignende. Samling omfatter også ting som har vesentlig høyere verdi samlet enn delt.

Smykker

Perler, edelstener, smykker og andre gjenstander av edelt materiale. Klokker regnes ikke som smykker.

Våtrom

Med våtrom forstås rom påvirket av høy luftfuktighet, der vannrelatert virksomhet er en av hovedfunksjonene. Dette omfatter rom som bad, toalett, vaskerom og dusjrom.

FAL

Forsikringsavtaleloven.

SIKKERHETSFRSKRIFTER FOR VILLA og VILLA SUPER

Følgende sikkerhetsfrskrifter gjelder for forsikringen (punkt 5.3.1. og 5.3.2. i vilkår)

a) Vedlikehold og bruk

- Forsikrede bygninger og ting må gis alminnelig godt tilsyn og vedlikehold slik at bygningen/ting tåler de påkjenninger den/de er bygget for. Vedlikeholdet skal også omfatte bygningens rørledning og elektriske anlegg. Utgifter til vedlikehold og forbedringer erstattes ikke.
- Sikrede har en spesiell plikt til å vedlikeholde yttertak, takbeslag, takrenner og nedløpsrør; våtrom og installasjoner for vann og avløp. Mangler skal utbedres uten ugrunnet opphold.
- VVS arbeid skal utføres av autorisert håndverker.
- Alt Elektrisk arbeid skal utføres av autorisert elektriker.
- Bygningsarbeider som berører bærende konstruksjoner skal utføres av autorisert håndverker.

b) Sikring mot brann

- Det skal være minst en godkjent røykvarsler plassert slik at den høres tydelig på soverom når døren er lukket. Sikrede har spesiell plikt å teste røykvarslere og skifte batteri jevnlig.
- Det skal være minst ett brannslukningsapparat (min. 6 kg ABC-pulver), eller husbrannslange som kan benyttes i alle rom.
- Reparasjon og montering av fyringsenhet skal utføres etter lover og frskrifter.
- Pålegg og frskrifter gitt av offentlig myndighet om røykvarsel og slukkeutstyr, piper, ildsteder og elektrisk anlegg skal overholdes.

c) Sikring mot tyveri

- Dører skal være låst, og vinduer og andre åpninger i bygning /rom i bygning skal være forsvarlig sikret for å hindre uvedkommende i å komme inn i bygningen/rommet.
- Når ingen er tilstede i bygningen/rommet skal vinduer være lukket og stengt med haspe eller lignende. Vinduer i luftstilling regnes ikke som forsvarlig sikret mot tyveri.
- Nøkkel skal oppbevares i låst bygning, eller tilsvarende utilgjengelig for uvedkommende.

d) Sikring mot frostskafer

- Bygningen skal til enhver tid være tilstrekkelig oppvarmet for å unngå frostskafer.

e) Sprengning

- Sprengning på forsikringsstedet må forhåndsgodkjennes av selskapet før igangsettelse og må utføres av person med gyldig sprengningssertifikat.

f) Snømåking/snøtyngde/snøråser

- Sikrede skal sørge for snømåking av tak, balkong og terrasse på forsikret bygning for å unngå skade. Sikrede skal også påse at sikring av snø ved snøfangere og lignende tilfredstiller de krav som gjelder for bygningen.

g) Ubebodd bygning

- Når bygningen er ubebodd sammenhengende i mer enn en måned, må hovedstoppekran for vann være stengt, og rørledning avlastes ved at tappekran åpnes.

h) Sikring mot vannskafer

- Hovedstoppekran skal være merket og testet.
- Sikrede skal sørge for å ha vaskemaskin/oppvaskemaskin i rom med sluk eller ha innebygd stoppeventil.
- Kjøleskap, kaffe- og isbitmaskiner og lignende utstyr som er tilkoblet vann, skal ha automatisk avstengning med følere i områder hvor lekkasje kan oppstå. Leverandørens vedlikeholdsplan skal følges.
- Sluk og vannlåser skal rengjøres regelmessig og det skal kontrolleres at sluk ikke er tildekket.

i) Installasjon

- Forsikrede ting/bygningsdel må ikke installeres, monteres, bearbejdes eller brukes på annen måte i strid med anvisningen som er gitt av produsent eller leverandør, eller i strid med lov eller offentlige frskrifter.

Er det tegnet innbo gjelder i tillegg følgende sikkerhetsfrskrifter

j) Tyverisikring av sykkel

- Sykkel skal være låst, og nøkkel skal oppbevares separat. Sykkeltilhenger skal låses fast eller være fastmontert til sykkelen.

k) Rekonstruksjon

- Det skal ukentlig tas sikkerhetskopi av dataregistre og programmer (back-up). Kopien skal oppbevares i en annen bygning eller i låst, brannsikret skap. Nøkler skal oppbevares utilgjengelig for uvedkommende.
- Sertifikat for lisenser skal oppbevares i annet rom enn pc og programvare.

l) Tyverisikring for rom utenfor beboelse

- Utenfor rom for beboelse skal kamera, PC-utstyr, pels, lyd-/bildeanlegg, smykker, ur og andre verdigjenstander oppbevares i låst rom uten innsyn.

m) Sikring mot annen skade

- Innbo som plasseres i råkjeller, bod, uthus, garasje og lignende skal være plassert 10 cm over gulvflate.

Er det tegnet Innbo Super gjelder i tillegg følgende sikkerhetsfrskrifter

n) Sikring av midlertidig lagret innbo

- Kunstverk og antikviteter, smykker, ting av gull og sølv, alkoholholdige drikkevarer, brunevarer og PC-utstyr, skal oppbevares i rom for beboelse.
- Innbo skal ikke lagres i fellesrom/- bod hvor flere personer har rettmessig adgang med identisk nøkkel/systemnøkkel.
- Bygningen som forsikret innbo oppbevares i, må være alminnelig godt vedlikehold.
- Innbo som lagres utenfor hjemmet skal sikres som angitt i vilkårene for øvrig. Sikrede må påse at lagringsstedet med hensyn til for eksempel fuktighet og temperatur er egnet for slik lagring. Sikrede må minimum en gang pr 3. måned kontrollere at lagringsforholdene er i samsvar med ovennevnte forutsetninger.

o) Privat flytting

- Ved privat flytting skal sikrede sørge for at flyttegods er tilstrekkelig emballert og sikret.
- Det skal holdes tilsyn med de forsikrede gjenstander. Det skal særlig påses at ingen gjenstander gjenglemmes.

VILLA (VILKÅR NR. 02000)

VILLA

Innholdsfortegnelse	Side
Hvem forsikringen gjelder til fordel for	
Forsikringen gjelder for	1
Ved eierskifte	1
Hvor forsikringen gjelder	
På forsikringsstedet:	1
Utenfor forsikringsstedet i Norden	1
Andre Gyldighetsområder	2
Hva forsikringen omfatter	
Bygning	1
Utvendige ledninger med tilknyttet utstyr	1
Hageanlegg	1
Fast trebrygg	1
Innbo og løsøre	1
Innbo og løsøre omfatter også	1
Løsøre som tilhører andre	1
Rettslig erstatningsansvar	1
Retts hjelp	2
Offentlig påbud	5
Merutgifter ved erstatningsmessig skade	1
Merutgifter ved erstatningsmessig innborskade	2
Hvilke skader som selskapet svarer for og hvilke begrensninger som gjelder:	
Brann	2
Direkte lynnedslag og elektrisk fenomen	12
Vann og annen væske	13
Vann og annen væske som ikke er dekket	14
Brudd på bygningens rørledning	15
Brudd på bygnings rørledning som ikke er dekket	16
Tyveri og hærverk	17
Tyveri og hærverk som ikke er dekket	17
Naturskade	18
Dyr, insekter og bakterier	21
Norsk Hussopp Forsikring	11
Sprengning på forsikringsstedet er ikke dekket	11
Annen skade på innbo og løsøre	12
Annen skade på bygning	12
Annen skade på bygning som ikke er dekket	12
Alminnelige ansvarsbegrensende forutsetninger for forsikringen	
Når forhold av betydning for premien blir endret	12
Ved endring av bestemte forhold	12
Ved overtredelse av sikkerhetsforskrifter	18
Handlinger og unnlatelser fra andre enn sikrede	21
Andre bestemmelser for forsikringen	11

Det fremkommer av forsikringsbeviset dersom Villa er tegnet.

1. Hvem forsikringen gjelder til fordel for

1.1. Forsikringen gjelder for:

1. Forsikringstaker.
2. Ektefelle eller samboer med felles adresse i Folkeregisteret.
3. Barn som bor hjemme, eller barn som pga utdanning eller førstegangstjeneste bor utenfor hjemmet, såfremt de ikke har meldt adresseendring til Folkeregisteret.
4. Andre medlemmer av den faste husstand. Bokollektiv og leietakere regnes ikke som medlemmer av den faste husstand.
5. Andre som har tinglyst eiendomsrett, panterett eller annen tinglyst sikkerhetsrett i eiendommen.

Når innbo og løsøre er forsikret gjelder ikke forsikringen for tinglyste, registrerte rettigheter i det forsikrede innbo og løsøre. FAL § 7-1,3. ledd er fraveket.

1.2. Ved eierskifte.

Forsikringen opphører ved eierskifte. Dersom ny eier ikke har tegnet forsikring, dekker selskapet forsikringstilfeller som inntreffer innen 14 dager etter eierskiftet.

2. Hvor forsikringen gjelder

2.1. På forsikringsstedet:

- Forsikringen gjelder på det stedet som er nevnt i forsikringsbeviset (forsikringsstedet).

2.2. Utenfor forsikringsstedet i Norden:

1. For ting som midlertidig befinner seg borte fra forsikringsstedet.
2. For ting som skal selges.
3. Ved flytting gjelder innbo og løsøredekningen på nytt bosted i inntil 14 dager hvis ikke forsikring på nytt bosted er tegnet.

2.3. Andre gyldighetsområder:

- Rettslig erstatningsansvar gjelder i Europa
- Retts hjelp gjelder i Norden
- Naturskade gjelder i Norge

For rettslig erstatningsansvar, retts hjelp og naturskade gjelder særskilte regler, se nedenfor under pkt. 3.4., 3.5. og 4.9.

3. Hva forsikringen omfatter

3.1. Bygning.

Forsikringen omfatter hovedbygning og eventuelle tilleggsbygninger som er spesifisert i forsikringsbeviset. Det fremkommer av forsikringsbeviset hvilken forsikringsform som gjelder.

Til bygning medregnes grunnmur og fundamenter, samt innvendige rørføringer, ledninger og fastmontert utstyr som er nødvendig for bygningens formål og som ikke er spesielt montert for – eller er et ledd i – produksjons- eller næringsvirksomhet.

Forsikringen omfatter ikke kunstnerisk utsmykking.

I tillegg til bygning omfattes også:

1. Utvendige ledninger med tilknyttet utstyr.

Når bygningen er forsikret omfattes også utvendige ledninger med tilknyttet utstyr som fører væske eller elektrisitet til eller fra bygningen frem til offentlig ledning eller brønn.

Forsikringen omfatter også, oljetank, septiktank og drengskum.

Følgende er ikke omfattet:

- Drensledning, overvannsledning, infiltrasjonsledning og spredeledning/grøft.
- Brønn og borrehull.

2. Hageanlegg.

Forsikringen omfatter også hageanlegg med til sammen kr 50.000.

Til hageanlegg regnes følgende:

- Hage-/ grøntanlegg, gjerde og flaggstang.
- Vannbasseng og annen badekilde (boblebad, badestamp og lignende) med tilknyttede ledninger.
- Parabolanlegg.
- Solcellepanel/vindgenerator.

Følgende er ikke omfattet:

- Veksthus, frittliggende treterrasse, brygge, og kaianlegg

For skade som dekkes på hageanlegg se punkt 4.15.

3. Fast trebrygge tilknyttet eiendommen.

Forsikringen omfatter brannskade på fast trebrygge.

Dekningen er begrenset til inntil kr 50.000.

Egenandel Bygning

Det fremkommer av forsikringsbeviset hvilken egenandel som er avtalt.

Ved noen skadetyper og ved gjentatte skader kan egenandelen være forhøyet. Dette er spesifisert under hvilke skader selskapet svarer for i punkt 4.

3.2. Innbo og løsøre.

Det fremkommer av forsikringsbeviset dersom Innbo og løsøre er omfattet av forsikringen.

Om innbo og løsøre er forsikret omfattes privat innbo og løsøre i hjemmet dekket på førsterisikovilkår innenfor den forsikringssum som fremkommer i forsikringsbeviset.

Innenfor forsikringssummen omfatter dekningen:

1. Motorvogn, båt, luftfartøy

Innenfor forsikringssummen for innbo og løsøre omfatter også dekningen følgende, men bare ved tyveri fra bygning eller privat uteareal, som ikke er fellesareal, eller ved brann:

- Løst tilbehør til privat motorkjøretøy, som f.eks. takgrind, skiboks eller lignende, med til sammen inntil kr 10.000.
- Gressklipper, snø- og jordfreser eller lignende som ikke kan kjøres fortere enn 10 km/t med totalvekt inntil 750 kg.
- Fritidsbåt og utenbordsmotor som er forsvarlig låst når denne ikke er i bruk, med til sammen inntil kr 10.000.
- Vare-/båttilhenger til person-/varebil med inntil kr 10.000.
- Hangglider og paraglider.

Følgende er ikke omfattet:

- Motorkjøretøy, deler og fast tilbehør til dette, dekk og felger til motorkjøretøy.
- Deler, innenbordsmotor og fast tilbehør til båt.
- Båt med lengde over 15 fot. (kano, kajakk og seilbrett regnes ikke som båt)
- Utenbordsmotor med mer enn 10 hk.
- Luftfartøy og tilbehør til luftfartøy.

2. Annet som omfattes av innbo og løsøre

Innenfor forsikringssummen for innbo og løsøre omfatter dekningen også:

- Hobbyveksthus med til sammen inntil kr 30.000.
- Yrkesløsøre og varer i bygning på forsikringsstedet med til sammen inntil kr 50.000. Dekningen gjelder ikke for selvstendig næringsdrivende med fast virksomhet utenfor bostedet.
- Rekonstruksjon av notater, manuskripter, tegninger og datalagre med til sammen inntil kr 10.000.
- Penger, bankbøker og verdipapirer med til sammen inntil kr 10.000.

Egenandel Innbo og løsøre

Det fremkommer av forsikringsbeviset hvilken egenandel som er avtalt.

Ved noen skadetyper og ved gjentatte skader kan egenandelen være forhøyet. Dette er spesifisert under hvilke skader selskapet svarer for i punkt 4.

3.3. Løsøre som tilhører andre.

Om innbo og løsøre er forsikret omfattes løsøre som tilhører andre av pkt. 3.2. innenfor de angitte summer og begrensninger sammen med sikredes egne ting, dersom sikrede skriftlig har påtatt seg å forsikre løsøret, eller sikrede etter lov, eller skriftlig avtale bærer risikoen for det. Penger, bankbøker og verdipapirer er ikke omfattet.

3.4. Rettslig erstatningsansvar.

Forsikringen omfatter sikredes rettslige erstatningsansvar for skade som sikrede har voldt i egenskap av eier av den faste eiendom som er nevnt i forsikringsbeviset.

Når sikrede bor på eiendommen, og forsikringsavtalen omfatter innbo og løsøre, omfatter forsikring rettslig erstatningsansvar som sikrede kan pådra seg i egenskap av privatperson.

Forsikringen omfatter erstatningsansvar etter gjeldende rett i de europeiske land for skade konstatert i forsikringstiden på en annens person eller ting i Europa. Alle skader som skyldes samme skadevoldende begivenhet henføres til det tidspunkt da første skade ble konstatert.

Når innbo og løsøre er forsikret omfattes også erstatningsansvar for yrkesskade og yrkessykdom i henhold til Lov om yrkesskadeforsikring av 16. juni 1989, i egenskap av eier av den forsikrede eiendom.

Forøvrig gjelder selskapets vilkår for Rettslig erstatningsansvar Vilkår nr. 09010.

3.5. Rettshjelp.

Under rettshjelpsdekningen dekker selskapet nødvendige utgifter til advokat, retten, sakkyndige og vitner når sikrede er part i tvist i egenskap av den forsikrede eiendom.

Dersom den forsikrede faste eiendom er solgt og forsikringen opphørte i forbindelse med salget, dekkes likevel tvist hvor sikrede er part i egenskap av tidligere eier.

Dersom sikrede bor på eiendommen, og forsikringsavtalen omfatter innbo og løsøre, gjelder rettshjelpsdekningen også tvist i egenskap av privatperson.

Tvisten må høre inn under de alminnelige domstoler (jf. domstolsloven 1), husleieretten, eller jordskifteretten, og må ha oppstått mens forsikringen var i kraft. Hvilke utgifter som dekkes og hvilke begrensninger som gjelder fremkommer av vilkår nr 09050 – Rettshjelp.

Forøvrig gjelder selskapets vilkår for Rettslig erstatningsansvar – vilkår nr. 09010 samt vilkår for Rettshjelp – vilkår nr. 09050.

3.6. Etter en erstatningsmessig skade dekkes også:

1. Riving, rydding og bortkjøring.

Utgifter til riving, rydding og bortkjøring av verdiløse bygningsrester og forsikret innbo etter skade.

2. Prisstigning.

Påløpne merutgifter på grunn av prisstigning i perioden fra skadedato og frem til det tidspunkt da reparasjon/gjenoppføring/gjenanskaffelse har skjedd, eller normalt kunne ha skjedd.

3. Husleieinntekt.

Tap ved nedgang i husleieinntekt i inntil to år som følge av skade, på bygning.

4. Offentlig påbud.

Nødvendige merutgifter som påløper på grunn av skade på bygning, og som skyldes påbud gitt i, eller med hjemmel i, lov eller offentlig forskrift, med i alt inntil kr 250.000.

Dekningen er begrenset til å gjelde:

- **Merutgifter ved utbedring av skadet bygning.**

Slike merutgifter til oppfylling av påbud dekkes når skaden er så omfattende at reparasjonsarbeidet blir betegnet som hovedombygging, jf. plan- og bygningsloven § 87 nr 2a. Når reparasjonsarbeidet er mindre omfattende enn hovedombygging, dekkes bare merutgifter som direkte er knyttet til de skadede bygningsdeler som blir reparert/fornyset. Selskapet kan kreve at påbudet påklages, eller det kan selv påklage det.

- **Merutgifter til gjenoppføring av bygning.**

Ved gjenoppføring omfatter dekningen også merutgifter som påløper på grunn av påbud til grunnundersøkelser og fundamentering, og dessuten merutgifter som ikke direkte vedrører byggearbeidet, men som er en betingelse for at bygningen tillates gjenoppført på samme byggetomt. Utgifter ved påbud som myndighetene hadde hjemmel til å gi selv om skaden ikke hadde inntruffet, erstattes ikke.

3.7. Etter en erstatningsmessig innboskade dekkes også:

1. Flyttings- og lagringsutgifter.

Flyttings- og lagringsutgifter ved nødvendig flytting etter skade. Flyttings- og lagringsutgifter skal avtales med selskapet.

2. Opphold utenfor hjemmet.

Ekstra, nødvendige utgifter ved opphold utenfor hjemmet når dette er ubeboelig som følge av skade med inntil kr 50.000. Opphold utover 1 uke må avtales med selskapet.

Innsparte utgifter og erstatning for tapt husleieinntekt og for at egen bolig ikke kan benyttes, går til fradrag. Hvis hjemmet delvis brukes som hjemmekontor eller arbeidsplass for utførelse av annet yrkesmessig arbeid, skal det ved vurdering av om hjemmet er ubeboelig ikke tas i betraktning eventuelle vansker som skaden skaper for slik bruk.

4. Hvilke skader selskapet svarer for og hvilke begrensninger som gjelder

Med skade forstås her fysisk skade på ting inntruffet i forsikringstiden. Utgifter til vedlikehold og forbedringer er unntatt.

4.1. Brann.

Selskapet svarer for skade ved:

1. Brann, dvs. ild som er kommet løs.
2. Eksplosjon.
3. Plutselig og uforutsett nedsøting, som sotutslag fra ovn.

Selskapet svarer også for annen skade brannen gjør på ting.

Redusert egenandel

Egenandelen reduseres med inntil kr 4.000 dersom det i bygningen er installert brannalarm med oppkobling mot alarmsentral, med gyldig abonnement og alarmer har vært i funksjon på skadetidspunktet.

4.2. Brann som ikke er dekket

Selskapet svarer ikke for:

1. Skade på ting som med hensikt er utsatt for påvirkning av varme.
2. Sviskade ved gnister, eller glør fra ildsted, eller ved tobakksrøking eller lignende.

4.3. Direkte lynnedslag og elektrisk fenomen.

Selskapet svarer for skade ved:

1. Direkte lynnedslag. Med direkte lynnedslag menes at tingen er truffet av lynet, og tydelig merket av lynnedslaget.
2. Elektrisk fenomen. Med elektrisk fenomen menes kortslutning, lysbue, overslag og overspenning, også som følge av lyn og tordenvær.
3. Brudd på elektrisk ledning.

4.4. Vann og annen væske.

Selskapet svarer for skade ved:

1. Plutselig og uforutsett utstrømning av gass, vann eller annen væske fra bygningens rørledning med tilknyttet utstyr; vannseng og akvarium ved brudd, lekkasje eller oversvømmelse.

Redusert egenandel

Egenandelen reduseres med inntil kr 4.000 dersom det i bygningen er installert vannalarm med oppkobling mot alarmsentral, med gyldig abonnement og alarmer har vært i funksjon på skadetidspunktet.

Økt egenandel

Egenandelen økes med kr 20.000 dersom rørledningene med tilknyttet utstyr har vært rammet av samme type skade de siste 24 månedene på grunn av rust, korrosjon, annen tæring eller slitasje.

2. Vann eller annen væske som trenger inn i bygning fra bygnings avløpsledning eller fra tilførselsledning for vann eller fyringsolje.

Økt egenandel

Egenandelen økes med kr 20.000 dersom avløpsledning eller tilførselsledning med tilknyttet utstyr har vært rammet av samme type skade de siste 24 månedene på grunn av rust, korrosjon, tilbakeslag, annen tæring eller slitasje.

3. Overflatevann som har trengt inn i bygning direkte fra terrenget ved nedbør, snøsmelting eller kjøving når det fører til frittstående vann over laveste gulv. Vann i oppført konstruksjon regnes ikke som frittstående.

Økt egenandel

Egenandelen økes med kr 20.000 dersom bygningen har vært rammet av samme type vannskade de siste 24 månedene.

4. Om forsikringen omfatter innbo og løssøre dekkes også tap av vann, fyringsolje eller annen væske med inntil kr 10.000.
5. Utstrømning fra brannslukkingsapparat.

4.5. Vann og annen væske som ikke er dekket.

Selskapet svarer ikke for skade ved:

1. Vanlig bruk, søl eller kondens.
2. Mangelfull eller sviktende drenering.
3. Inntrenging av vann gjennom grunnmur/bunnåle.
4. Skade ved vann fra tak, takrenner og utvendig nedløp fra tak.
5. Skade på gulv og vegger i våtrom (vaske-/bade-/ dusjrom) som skyldes at disse ikke er vanntette, og/eller følgeskader av utett våtrom.
Med våtrom menes også bygningskomponenter som utgjør våtrommets bjelkelag, stenderverk og isolasjon.
6. Skade som skyldes vann fra drensledning uansett årsak.
7. Skade på bygning når væske trenger inn gjennom åpning/ utetthet i bygning hvis ikke åpningen/ utettheten skyldes en skade som selskapet svarer for etter vilkårene.

4.6. Brudd på bygningens rørledning.

Ved rørledning menes her rørledning for vann, gass og annen væske.

Selskapet svarer for skade ved:

1. Brudd på innvendig rørledning med tilknyttet utstyr; herunder varmtvannsbeholder/-bereder, fyringskjel, pumper, fyrkjele og lignende.

Egenandel ved innvendig frost

Ved innvendig frost er egenandelen kr 8.000, med mindre høyere egenandel fremgår av forsikringsbeviset.

2. Brudd på utvendig rørledning med tilknyttet utstyr fram til brønn, spredeledning eller offentlig ledning.

Økt egenandel

Egenandelen økes med kr 20.000 dersom rørledningene med tilknyttet utstyr har vært rammet av samme type skade de siste 24 månedene på grunn av rust, korrosjon, annen tæring eller slitasje.

4.7. Brudd på bygningens rørledning som ikke er dekket.

Ved rørledning menes her rørledning for vann og væske.

Selskapet svarer ikke for skade ved:

1. Skade på rørledning og utvendig oljetank som er vesentlig forringet ved rust, korrosjon, annen tæring eller slitasje, eller når bruddet er oppstått ved gradvis forringelse.
2. Skade på drensledning, overvannsrør, varme- og varmtvannsledning, eller på de deler av kraner m.m. som ikke er væskeførende.
3. Utgifter til tining av rørledning ved frost, spyling, staking og inspeksjon, her under utgifter til oppbryting og graving dersom det ikke påvises ledningsbrudd.
4. Utgifter til utbedring av hageanlegg etter graving utover det som er nevnt i pkt. 3.1.2.
5. Skade på takrenne, utvendige nedløp og taksluk for innvendig nedløp.
6. Svak eller feilaktig konstruksjon eller uriktig montasje. Gjøres ikke gjeldende for bruddskade på varmtvannsbereder/-beholder.
7. Utilstrekkelig eller sviktende fundamentering, jordtrykk, frost, tele og ved svinn og setninger i grunnen eller bygget.
8. Frostskade på utvendig rørledning.
9. Skade på infiltrasjonsledning, spredeledning, spredegrøft.

4.8. Tyveri og hærverk.

Selskapet svarer for skade ved:

1. Tyveri av bygningsdeler og skadeverk/hærverk i eller på bygning.

Omfatter forsikringen innbo og løsøre dekket også skade på innbo og løsøre ved:

2. Tyveri av, og hærverk på ting som befinner seg i bygning – eller rom i bygning – på forsikringsstedet, samt tyveri av ting som midlertidig befinner seg i rom for beboelse i bygning også utenfor forsikringsstedet.

Tyveri av, og hærverk på ting som befinner seg i privat, låst garasje og bod erstattes med inntil kr 30.000.

Tyveri av, og hærverk på ting som befinner seg i bod med adgang fra felles kjeller, loft, garasje eller fellesareal erstattes med inntil kr 15.000.

Spesielt tyveriutsatte ting som penger, smykker, sølvtoy og lignende skal ikke oppbevares på slike steder:

Redusert egenandel

Egenandelen reduseres med inntil kr 4000 dersom det i bygningen er installert tyverialarm med oppkobling mot alarmsentral, med gyldig abonnement og alarmer har vært i funksjon på skadetidspunktet. Det fremkommer av forsikringsbeviset hvilken egenandel som er avtalt.

3. Tyveri av, og hærverk på ting som befinner seg på privat boligs uteareal, som ikke er fellesareal, med inntil kr 10.000.
4. Ran, tyveri av, og hærverk på ting som midlertidig er overlatt i andres varetekt dersom tingen blir stjålet eller skadet ved innbrudd i bygning, eller rom for beboelse i bygning med inntil kr 30.000.

5. Tyveri av barnevogn, låst sykkel, og sykkeltilhenger uavhengig av hvor tyveriet fant sted. Hver med inntil kr 5.000 pr stykk.

Sykel skal være registrert i Falck Sykkelregister og abonnement skal være betalt og løpende for å få erstatning etter tyveri. Egenandel ved tyveri av sykkel er kr 2.000.

6. Ran og overfall.
7. Napping av veske som sikrede bærer med seg med inntil kr 15.000.

4.9. Tyveri og hærverk som ikke er dekket.

Selskapet svarer ikke for tyveri og hærverk ved:

1. Skade på bygning forårsaket av husstandsmedlem, leieboer eller dennes husstand.
2. Skade ved tyveri eller skadeverk i forbindelse med tyveri som er forårsaket av person som sikrede, eller person som kan identifiseres med sikrede, selv frivillig har gitt adgang til boligen.

4.10. Naturskade.

Selskapet svarer for skade ved:

1. Naturskade som inntreffer i Norge, og som går inn under Naturskadevilkårene – vilkår nr: 09020.

Egenandel Naturskade

Egenandel ved naturskade utgjør det beløp som til enhver tid er fastsatt av myndighetene, for tiden kr 8.000.

4.11. Dyr, insekter, sopp og bakterier.

Selskapet svarer ikke for følgende skader uansett årsak:

1. Skade som skyldes dyr og insekter.
2. Skade som skyldes bakterier, kondens, sopp og råte uansett årsak.

4.12. Norsk Hussopp Forsikring.

Når det fremgår av forsikringsbeviset omfatter forsikringen Norsk Hussopp Forsikring for hovedbygning. Forsikrede tilleggsbygg er ikke omfattet av denne dekningen. Skadebehandling og oppgjør foretas i sin helhet av Norsk Hussopp Forsikring. Se egne vilkår fra Norsk Hussopp Forsikring. (Vilkår 02450)

4.13. Sprengning på forsikringsstedet er ikke dekket.

Selskapet svarer ikke for sprengning på forsikringsstedet. Selskapet svarer likevel for skade som skyldes sprengning på forsikringsstedet, dersom selskapet på forhånd har godkjent sprengningsarbeidet og vurdert risikoen.

Egenandel ved forhåndsgodkjent sprengning

Ved sprengningsskade er minste egenandel kr 10.000. Hvis sprengningen foregår mindre enn 10 meter fra bygningen er egenandelen kr 30.000.

4.14. Temperaturendring i fryser

Omfatter forsikringen innbo og løssøre dekkes skade på matvarer i hjemmefryser/fryseboks på forsikringsstedet som følge av plutselig og uforutsett svikt i strømforsyning eller fryseselement er dekket med inntil kr 10.000.

Skaden må straks meldes selskapet og skadde gjenstander holdes tilgjengelig for besiktigelse.

Matvarer erstattes for tilsvarende eller nærmest tilsvarende vare som er tilgjengelig i allminnelig norsk dagligvare.

Kjøtt lagret i fryser utover holdbarhetstid anbefalt av Opplysningskontoret for egg og kjøtt er ikke dekket.

Egenandel ved matvarer i fryser

Egenandelen er kr 2.000.

4.15. Skade på hageanlegg

Skade på hageanlegg dekkes ved brann, men forøvrig bare som følge av erstatningsmessig skade på bygning, ledninger, tanker og kummer.

4.16. Annen skade

Selskapet svarer for:

1. Skade ved sammenbrudd i bygning når sammenbruddet skyldes snøtyngde eller vind som er svakere enn storm.
2. Luftfartøy som faller ned eller rammer ting og for skade voldt av ting som faller ned fra luftfartøy.

4.17. Annen skade på bygning.

Følgende punkt gjelder kun for skader på forsikret bygning. Forsikret innbo og løssøre er ikke omfattet av dette punktet.

Selskapet svarer for annen skade på bygning som inntreffer plutselig og uforutsett. Unntak og begrensninger nevnt i punkt 4.1. til 4.16. og punkt 4.18. er også gjeldene for dette punktet.

Herunder dekkes skader som:

1. Innvendig frost.
2. Vind som er svakere enn storm.
3. Snøtyngde eller snøpress.
4. Ras på eller fra tak.
5. Brudd på vinduer og dører og annet bygningsglass som er montert på sin faste plass.

Egenandel

Ved snøtyngde/snøpress, ras på eller fra tak, vind som er svakere enn storm og innvendig frost er egenandelen kr 8.000, med mindre høyere egenandel fremgår av forsikringsbeviset.

4.18. Annen skade på bygning som ikke er dekket.

Selskapet svarer ikke på skade på bygning ved:

1. Mekanisk svikt, gradvis forringelse ved rust, korrosjon, materialfeil, annen tæring, eller slitasje, elde, bruk og lignende.
2. Svak eller feilaktig konstruksjon eller uriktig montasje. Gjøres ikke gjeldende for bruddskade på varmtvannsbereder/-beholder.
3. Som alene består i riper, flekker, avskallinger og lignende, eller som består i at innfatningen for isolerglass er utett (punktert).
4. Utilstrekkelig eller sviktende fundamentering, jordtrykk, frost, tele og ved svinn og setninger i grunnen eller bygget. Gjøres ikke gjeldende for bruddskade på glassruter i vinduer, dører og innvendige vegger.
5. Som bare rammer mekanisk eller elektrisk innretning, og heller ikke skade som rammer bygningsdel som ikke er montert på sin faste plass.
6. På innretning, utstyr, glass og sanitærporselen som er spesielt montert for, eller som har tilknytning til ervervsvirksomhet.
7. Skade på veksthus, med mindre det er særskilt forsikret.
8. Utbedring av de svakheter som er årsak til skaden.
9. Skade alene på bærende konstruksjoner under laveste gulv.
10. Heksesot.

5. Alminnelige ansvarsbegrensende forutsetninger for forsikringen

5.1. Ansvarsbegrensning når forhold av betydning for premien blir endret.

5.1.1.

Premien for forsikringen er basert på:

- a) Sikkerhetsforanstaltninger det er gitt premierabatt for og som fremgår av forsikringsbeviset skal til enhver tid være virksomme.
- b) Forsikrede bygninger, og ting skal ikke leies ut til andre mot betaling, uten at det er gjort avtale med selskapet om det.
(Gjelder ikke utleie til foreldre, søsken, barn eller barnebarn, eller deres ektefeller og heller ikke dersom forsikringstaker selv bor i bygningen.)
- c) Alle tilbygg/ombygginger eller andre endringer som innvirker på forsikringsverdien for bygningene skal meldes til selskapet.

5.1.2. Selskapets ansvar settes forholdsmessig ned dersom det inntreffer forsikringstilfelle som skyldes at nevnte forutsetninger for forsikringen ikke var overholdt og sikrede ikke har tatt rimelige skritt for å varsle selskapet om endringen. Erstatningen reduseres til hva som svarer til forholdet mellom den premie som er betalt og den som skulle ha vært betalt. Jf. FAL § 4-7.

5.2. Ansvarsbegrensning ved endring av bestemte forhold av vesentlig betydning for risikoen.

5.2.1. Fraflyttet bygning.

Selskapet forutsetter at forsikret bygning ikke fraflyttes i forsikringstiden. Bygning regnes som fraflyttet når den ikke lenger brukes som fast bolig, og en vesentlig del av innbo og løsøre er fjernet.

5.2.2. Ansvarsbegrensning ved fraflyttet bygning.

Selskapet er uten ansvar for forsikringstilfelle som skyldes at nevnte forutsetning ikke er overholdt, og sikrede visste eller burde vite om endringen i risikoen.

Hvis en bygning er fraflyttet, svarer selskapet likevel for slike skader som er angitt under pkt. 4.1., 4.3. og 4.10.

Selskapet svarer også for skade ved luftfartøy som faller ned eller rammer ting og for skade voldt av ting som faller ned fra luftfartøy.

5.2.3. Endring av bygning.

For fullverdiforsikrede bygninger skal tilbygg eller annen forandring som innvirker på bygningens gjenoppføringspris meldes til selskapet.

Inntreffer forsikringstilfelle og denne forutsetningen ikke er overholdt, medfører dette at erstatningen settes ned tilsvarende forholdet mellom den premie som er betalt og den som skulle vært betalt.

Omfatter forsikringen bygninger uten spesifisering i avtalen, gjelder tilsvarende bestemmelser for ikke anmeldt ny bygning. Jf. Forsikringsavtaleloven § 4-7.

5.3. Ansvarsbegrensning ved overtredelse av sikkerhetsforskrifter.

5.3.1. For forsikringen gjelder følgende sikkerhetsforskrifter:

- a) Vedlikehold og bruk
- b) Sikring mot brann
- c) Sikring mot tyveri
- d) Sikring mot frostskafer
- e) Sprengning
- f) Snømåking/snøtyngde/snøoras
- g) Ubebodd bygning
- h) Sikring mot vannskader
- i) Installasjon

Sikkerhetsforskriftene finnes på side 3 i vilkårene.

5.3.2. For innbodekningen gjelder i tillegg følgende sikkerhetsforskrifter:

- j) Tyverisikring av sykkel
- k) Rekonstruksjon
- l) Tyverisikring for rom utenfor beboelse
- m) Sikring mot annen skade

Sikkerhetsforskriftene finnes på side 3 i vilkårene.

5.3.3. Ved overtredelse av sikkerhetsforskrifter.

Hvis det inntreffer skadetilfelle som skyldes at nevnte sikkerhetsforskrifter er overtrådt, avgjøres det under hensyn til skyldgraden, skadeforløpet og forholdene ellers om selskapet skal betale noe og i tilfelle hvor meget. Jf. FAL § 4-8.

5.4. Handlinger og unnlaterer fra andre enn sikrede (Identifikasjon).

5.4.1. Handlinger og unnlaterer fra sikredes ektefelle som bor sammen med sikrede, eller fra personer som sikrede lever sammen med i et fast etablert forhold får samme virkning for sikredes rettigheter som om handlingene og unnlatsene var foretatt av sikrede selv. Jf. FAL § 4-11

5.4.2. Brudd på opplysningsplikt som selskapet kan påberope ovenfor forsikringstakeren etter FAL § 4-2, kan også påberopes ovenfor andre som måtte være sikret under forsikringen.

6. Andre bestemmelser for forsikringen

6.1. For forsikringen gjelder ellers:

- Oppgjørs- og skadebehandlingsregler for kombinerte forsikringer – vilkår nr. 09030.
- Generelle vilkår – vilkår nr. 09000.

VILLA SUPER(VILKÅR NR. 02400)

VILLA SUPER

Innholdsfortegnelse	Side
Hvem forsikringen gjelder til fordel for	
Forsikringen gjelder for	1
Ved eierskifte	1
Hvor forsikringen gjelder	
På forsikringsstedet:	1
Utenfor forsikringsstedet i Norden	1
Andre Gyldighetsområder	2
Hva forsikringen omfatter	
Bygning	1
Utvendige ledninger med tilknyttet utstyr	1
Hageanlegg	1
Fast trebrygg	1
Kunstnerisk utsmykning	1
Innbo og løsøre	1
Innbo og løsøre omfatter også	1
Løsøre som tilhører andre	1
Rettslig erstatningsansvar	1
Retts hjelp	2
Offentlig påbud	5
Merutgifter ved erstatningsmessig skade	1
Merutgifter ved erstatningsmessig innborskade	2
Bygningsmessig spesiatilpasning	5
Utvidet dekning ved totalskadet bygning	8
Verditap	12
Privat flytting	11
Hvilke skader som selskapet svarer for og hvilke begrensninger som gjelder:	
Brann	2
Direkte lynnedslag og elektrisk fenomen	12
Vann og annen væske	13
Vann og annen væske som ikke er dekket	14
Brudd på bygningens rørledning	15
Brudd på bygnings rørledning som ikke er dekket	16
Tyveri og hærverk	17
Tyveri og hærverk som ikke er dekket	17
Naturskade	18
Dyr, insekter og bakterier	21
Norsk Hussopp Forsikring	11
Sprengning på forsikringsstedet er ikke dekket	11
Annen skade på innbo og løsøre	12
Annen skade på bygning	12
Annen skade på bygning som ikke er dekket	12
Alminnelige ansvarsbegrensende forutsetninger for forsikringen	
Når forhold av betydning for premien blir endret	12
Ved endring av bestemte forhold	12
Ved overtredelse av sikkerhetsforskrifter	18
Handlinger og unnlatelser fra andre enn sikrede	21
Andre bestemmelser for forsikringen	11

Det fremkommer av forsikringsbeviset dersom Villa Super er tegnet.

1. Hvem forsikringen gjelder til fordel for

1.1. Forsikringen gjelder for:

1. Forsikringstaker.
2. Ektefelle eller samboer med felles adresse i Folkeregisteret.
3. Barn som bor hjemme, eller barn som pga utdanning eller førstegangstjeneste bor utenfor hjemmet, såfremt de ikke har meldt adresseendring til Folkeregisteret.
4. Andre medlemmer av den faste husstand. Bokollektiv og leietakere regnes ikke som medlemmer av den faste husstand.
5. Andre som har tinglyst eiendomsrett, panterett eller annen tinglyst sikkerhetsrett i eiendommen.

Når innbo og løsøre er forsikret gjelder ikke forsikringen for tinglyste, registrerte rettigheter i det forsikrede innbo og løsøre. FAL § 7-1,3. ledd er fraveket.

1.2. Ved eierskifte.

Forsikringen opphører ved eierskifte. Dersom ny eier ikke har tegnet forsikring, dekker selskapet forsikringstilfeller som inntreffer innen 14 dager etter eierskiftet.

2. Hvor forsikringen gjelder

2.1. På forsikringsstedet:

- Forsikringen gjelder på det stedet som er nevnt i forsikringsbeviset (forsikringsstedet).

2.2. Utenfor forsikringsstedet i Norden:

1. For ting som midlertidig befinner seg borte fra forsikringsstedet.
2. For ting som skal selges.
3. Ved flytting gjelder innbo og løsøredekningen på nytt bosted i inntil 14 dager hvis ikke forsikring på nytt bosted er tegnet.

2.3. Andre gyldighetsområder:

- Rettslig erstatningsansvar gjelder i Europa.
- Retts hjelp gjelder i Norden.
- Naturskade gjelder i Norge.

For rettslig erstatningsansvar, retts hjelp og naturskade gjelder særskilte regler, se nedenfor under pkt. 3.4., 3.5. og 4.5.

3. Hva Forsikringen omfatter

3.1. Bygning.

Forsikringen omfatter hovedbygning og eventuelle tilleggsbygninger som er spesifisert i forsikringsbeviset. Det fremkommer av forsikringsbeviset hvilken forsikringsform som gjelder.

Til bygning medregnes dens grunnmur og fundamenter, samt innvendige rørføringer, ledninger og fastmontert utstyr som er nødvendig for bygningens formål og som ikke er spesielt montert for – eller er et ledd i – produksjons- eller næringsvirksomhet. Kunstnerisk utsmykking av bygning er omfattet.

I tillegg til bygning omfattes også:

1. Utvendige ledninger med tilknyttet utstyr.

Når bygningen er forsikret omfattes også utvendige ledninger med tilknyttet utstyr som fører væske eller elektrisitet til eller fra bygningen frem til offentlig ledning eller brønn. Forsikringen omfatter også oljetank, septiktank, drenskum, drensledning, infiltrasjonsledning og spredeledning/grøft.

Følgende er ikke omfattet:

- Overvannsledning.
- Brønn og borrehull.

2. Hageanlegg.

Forsikringen omfatter også hageanlegg med til sammen kr 250.000.

Til hageanlegg regnes følgende:

- Hage-/ grøntanlegg, gjerde og flaggstang.
- Vannbasseng og annen badekilde (boblebad, badestamp og lignende) med tilknyttede ledninger.
- Parabolanlegg.
- Solcellepanel/vindgenerator.
- Frittliggende treterrasse

Følgende er ikke omfattet:

- Veksthus, brygge, og kaianlegg

For skade som dekkes på hageanlegg se punkt 4.14.

3. Fast trebrygge tilknyttet eiendommen.

Forsikringen omfatter også brannskade på fast trebrygge. Dekningen er begrenset til inntil kr 50.000.

Egenandel Bygning

Det fremkommer av forsikringsbeviset hvilken egenandel som er avtalt.

Ved noen skadetyper og ved gjentatte skader kan egenandelen være forhøyet. Dette er spesifisert under hvilke skader selskapet svarer for i punkt 4.

3.2. Innbo og løsøre.

Det fremkommer av forsikringsbeviset dersom Innbo og løsøre er omfattet av forsikringen.

Om innbo og løsøre er forsikret omfattes privat innbo og løsøre i hjemmet dekket på førsterisikovilkår innenfor den forsikringssum som fremkommer i forsikringsbeviset..

Innenfor forsikringssummen omfatter dekningen:

1. Motorvogn, båt, luftfartøy

Innenfor forsikringssummen for innbo og løsøre omfatter også følgende, men bare ved tyveri fra bygning eller privat uteareal, som ikke er fellesareal, eller ved brann:

- Løst tilbehør til privat motorkjøretøy, som f.eks. takgrind, skiboks eller lignende, med til sammen inntil kr 10.000.
- Gressklipper, snø- og jordfreser eller lignende som ikke kan kjøres fortere enn 10 km/t med totalvekt inntil 750 kg.
- Fritidsbåt og utenbordsmotor som er forsvarlig låst når denne ikke er i bruk, med til sammen inntil kr 20.000.
- Vare-/båttilhenger til person-/varebil med inntil kr 20.000.
- Hanglider og paraglider.

Dekningen omfatter ikke:

- Motorkjøretøy, deler og fast tilbehør til dette, dekk og felger til motorkjøretøy.
- Deler, innenbordsmotor og fast tilbehør til båt.
- Båt med lengde over 15 fot. (kano, kajakk og seilbrett regnes ikke som båt)
- Utenbordsmotor med mer enn 10 hk.
- Luftfartøy og tilbehør til luftfartøy.

2. Innbo og løsøre omfatter også.

Innenfor forsikringssummen for innbo og løsøre omfatter dekningen også:

- Hobbyveksthus med til sammen inntil kr 30.000.
- Yrkesløsøre og varer i bygning på forsikringsstedet med til sammen inntil kr 50.000. Dekningen gjelder ikke for selvstendig næringsdrivende med fast virksomhet utenfor bostedet.
- Rekonstruksjon av notater, manuskripter, tegninger og datalagre med til sammen inntil kr 50.000.
- Penger, bankbøker og verdipapirer med til sammen inntil kr 10.000.

3. Midlertidig lagret innbo.

Forsikringen omfatter også midlertidig lagret innbo dekket på førsterisiko vilkår inntil kr 200.000. Følgende sikkerhetsforskrift gjelder særlig for lagret innbo: **n) Sikring av lagret innbo.**

Egenandel Innbo og løsøre

Det fremkommer av forsikringsbeviset hvilken egenandel som er avtalt.

Ved noen skadetyper og ved gjentatte skader kan egenandelen være forhøyet. Dette er spesifisert under hvilke skader selskapet svarer for i punkt 4.

3.3. Løsøre som tilhører andre.

Om innbo og løsøre er forsikret omfattes løsøre som tilhører andre av pkt. 3.2. innenfor de angitte summer og begrensninger sammen med sikredes egne ting, dersom sikrede skriftlig har påtatt seg å forsikre løsøret, eller sikrede etter lov, eller skriftlig avtale bærer risikoen for det. Penger, bankbøker og verdipapirer er ikke omfattet.

3.4. Rettslig erstatningsansvar.

Forsikringen omfatter sikredes rettslige erstatningsansvar for skade som sikrede har voldt i egenskap av eier av den faste eiendom som er nevnt i forsikringsbeviset.

Når sikrede bor på eiendommen, og forsikringsavtalen omfatter innbo og løsøre, omfatter forsikring rettslig erstatningsansvar som sikrede kan pådra seg i egenskap av privatperson.

Forsikringen omfatter erstatningsansvar etter gjeldende rett i de europeiske land for skade konstatert i forsikringstiden på en annens person eller ting i Europa. Alle skader som skyldes samme skadevoldende begivenhet henføres til det tidspunkt da første skade ble konstatert.

Når innbo og løsøre er forsikret omfattes også erstatningsansvar for yrkesskade og yrkessykdom i henhold til Lov om yrkesskadeforsikring av 16. juni 1989, i egenskap av eier av den forsikrede eiendom.

Forøvrig gjelder selskapets vilkår for Rettslig erstatningsansvar Vilkår nr. 09010.

3.5. Rettshjelp.

Under rettshjelpsdekningen dekker selskapet nødvendige utgifter til advokat, retten, sakkyndige og vitner når sikrede er part i tvist i egenskap av den forsikrede eiendom.

Dersom den forsikrede faste eiendom er solgt og forsikringen opphørte i forbindelse med salget, dekkes likevel tvist hvor sikrede er part i egenskap av tidligere eier.

Dersom sikrede bor på eiendommen, og forsikringsavtalen omfatter innbo og løsøre, gjelder rettshjelpsdekningen også tvist i egenskap av privatperson.

Tvisten må høre inn under de alminnelige domstoler (jf. domstolsloven 1), husleieretten, eller jordskifteretten, og må ha oppstått mens forsikringen var i kraft. Hvilke utgifter som dekkes og hvilke begrensninger som gjelder fremkommer av vilkår nr 09050 – Rettshjelp.

Forøvrig gjelder selskapets vilkår for Rettslig erstatningsansvar – vilkår nr. 09010 samt vilkår for Rettshjelp – vilkår nr. 09050.

3.6. Etter en erstatningsmessig skade dekkes også:**1. Riving, rydding og bortkjøring.**

Utgifter til riving, rydding og bortkjøring av verdiløse bygningsrester og forsikret innbo etter skade.

2. Prisstigning.

Påløpne merutgifter på grunn av prisstigning i perioden fra skadedato og frem til det tidspunkt da reparasjon/gjenoppføring/gjenanskaffelse har skjedd, eller normalt kunne ha skjedd.

3. Husleieinntekt.

Tap ved nedgang i husleieinntekt i inntil to år som følge av skade, på bygning.

4. Offentlig påbud.

Nødvendige merutgifter som påløper på grunn av skade på bygning, og som skyldes påbud gitt i, eller med hjemmel i, lov eller offentlig forskrift, med i alt inntil kr 500.000. Forsikringssummen for fredet bygning er inntil kr 250.000.

Dekningen er begrenset til å gjelde:

- **Merutgifter ved utbedring av skadet bygning.**

Slike merutgifter til oppfylling av påbud dekkes når skaden er så omfattende at reparasjonsarbeidet blir betegnet som hovedombygging, jf. plan- og bygningsloven § 87 nr 2a. Når reparasjonsarbeidet er mindre omfattende enn hovedombygging, dekkes bare merutgifter som direkte er knyttet til de skadede bygningsdeler som blir reparert/fornyset. Selskapet kan kreve at påbudet påklages, eller det kan selv påklage det.

- **Merutgifter til gjenoppføring av bygning.**

Ved gjenoppføring omfatter dekningen også merutgifter som påløper på grunn av påbud til grunnundersøkelser og fundamentering, og dessuten merutgifter som ikke direkte vedrører byggearbeidet, men som er en betingelse for at bygningen tillates gjenoppført på samme byggetomt. Utgifter ved påbud som myndighetene hadde hjemmel til å gi selv om skaden ikke hadde inntruffet, erstattes ikke.

3.7. Etter en erstatningsmessig innboskade dekkes også:**1. Flyttings- og lagringsutgifter.**

Flyttings- og lagringsutgifter ved nødvendig flytting etter skade. Flyttings- og lagringsutgifter skal avtales med selskapet.

2. Opphold utenfor hjemmet.

Ekstra, nødvendige utgifter ved opphold utenfor hjemmet når dette er ubeboelig som følge av skade med inntil kr 300.000. Opphold utover 1 uke må avtales med selskapet.

Innsparte utgifter og erstatning for tapt husleieinntekt og for at egen bolig ikke kan benyttes, går til fradrag. Hvis hjemmet delvis brukes som hjemmekontor eller arbeidsplass for utførelse av annet yrkesmessig arbeid, skal det ved vurdering av om hjemmet er ubeboelig ikke tas i betraktning eventuelle vansker som skaden skaper for slik bruk.

3.8. Bygningsmessig spesialtilpasning.

Bygningsmessig spesialtilpasning av bolig dekkes med inntil kr 250.000 som følge av varig, medisinsk invaliditet etter ulykke.

Det er en forutsetning at ulykkeskaden inntreffer i forsikringsperioden, og medfører varig medisinsk invaliditet på minst 50 prosent.

Dekningen gjelder tilsvarende for barn som blir født med varig medisinsk invaliditet på minst 50%.

Invaliditeten må være varig, og utgiftene må være påløpt innen 10 år regnet fra ulykken eller fødselstidspunktet.

3.9. Totalskadet bygning.

Dersom fullverdiforsikret bygning blir skadet, og bygningserstatningen utgjør mer enn 80 % av bygningens gjenoppføringspris iht. reglene i vilkår 09030, kan forsikringstaker velge å få oppgjør for bygningsskaden som om bygningen var totalskadet.

Det er en forutsetning at gjenverdiene er revet og fjernet innen to år etter skadetidspunktet. Eventuell verdi av de nedrevne materialene trekkes fra i erstatningsoppgjøret.

3.10. Verditap.

Verditap inntil kr 1 mill. når offentlig myndighet ikke tillater gjenoppføring/repasjon av bygning på samme sted etter skade. For dette punktet gjelder vilkår 03600 – Interesseforsikring.

3.11. Privat flytting.

Forsikringen dekker skade på forsikret innbo og løsøre under privat flytting til lagringsplass eller nytt bosted ved plutselig og uforutsett ytre årsak, f.eks. ting som velter eller faller ned med inntil kr 50.000.

Med privat flytting menes privat transport i egen, lånt eller leid bil/biltilhenger. Flytting utført av flyttebyrå, idrettslag, foreninger og lignende regnes ikke som privat flytting.

Selskapet svarer ikke for skade på:

- Piano eller flygel
- Sykkel
- Ting nevnt under punkt 3.2.2. Motorvogn, båt, luftfartøy. Ting nevnt under punkt 3.2.3. Annet som omfattes av innbo og løsøre.
- Ting som skyldes at de forsikrede ting er utsatt for slitasje eller som har sammenheng med tingens alder.

Følgende sikkerhetsforskrift gjelder særlig for lagret innbo:

o) Privat flytting**Egenandel ved privat flytting**

Egenandel er lik som egenandel for innbo og løsøre. Det fremkommer av forsikringsbeviset hvilken egenandel som er avtalt.

4. Hvilke skader selskapet svarer for og hvilke begrensninger som gjelder

Med skade forstås her fysisk skade på ting inntruffet i forsikringstiden. Utgifter til vedlikehold og forbedringer er unntatt.

4.1. Brann.

Selskapet svarer for skade ved:

1. Brann, dvs. ild som er kommet løs.
2. Eksplosjon.
3. Plutselig og uforutsett nedsooting, som sotutslag fra ovn.

Selskapet svarer også for annen skade brannen gjør på ting.

Redusert egenandel

Egenandelen reduseres med inntil kr 4.000 dersom det i bygningen er installert brannalarm med oppkobling mot alarmsentral, med gyldig abonnement og alarmen har vært i funksjon på skadetidspunktet.

4.2. Brann som ikke er dekket

Selskapet svarer ikke for:

1. Skade på ting som med hensikt er utsatt for påvirkning av varme.
2. Sviskade ved gnister, eller glør fra ildsted, eller ved tobakksrøking eller lignende.

4.3. Direkte lynnedslag og elektrisk fenomen.

Selskapet svarer for skade ved:

1. Direkte lynnedslag. Med direkte lynnedslag menes at tingen er truffet av lynet, og tydelig merket av lynnedslaget.
2. Elektrisk fenomen. Med elektrisk fenomen menes kortslutning, lysbue, overslag og overspenning, også som følge av lyn og tordenvær.
3. Brudd på elektrisk ledning.

4.4. Vann og annen væske.

Selskapet svarer for skade ved:

1. Plutselig og uforutsett utstrømning av gass, vann eller annen væske fra bygningens rørledning med tilknyttet utstyr; vannseng og akvarium ved brudd, lekkasje eller oversvømmelse.

Redusert egenandel

Egenandelen reduseres med inntil kr 4.000 dersom det i bygningen er installert vannalarm med oppkobling mot alarmsentral, med gyldig abonnement og alarmen har vært i funksjon på skadetidspunktet.

Økt egenandel

Egenandelen økes med kr 20.000 dersom rørledningene med tilknyttet utstyr har vært rammet av samme type skade de siste 24 månedene på grunn av rust, korrosjon, annen tæring eller slitasje.

2. Vann eller annen væske som trenger inn i bygning fra bygnings avløpsledning eller fra tilførselsledning for vann eller fyringsolje.

Økt egenandel

Egenandelen økes med kr 20.000 dersom avløpsledning eller tilførselsledning med tilknyttet utstyr har vært rammet av samme type skade de siste 24 månedene på grunn av rust, korrosjon, tilbakeslag, annen tæring eller slitasje.

3. Overflatevann som har trengt inn i bygning direkte fra terrenget ved nedbør, snøsmelting eller kjøving når det fører til frittstående vann over laveste gulv. Vann i oppført konstruksjon regnes ikke som frittstående.

Økt egenandel

Egenandelen økes med kr 20.000 dersom bygningen har vært rammet av samme type vannskade de siste 24 månedene.

4. Om forsikringen omfatter innbo og løssøre dekkes også tap av vann, fyringsolje eller annen væske med inntil kr 10.000.
5. Utstrømning fra brannslukkingsapparat.
6. Følgeskader av vann som trenger gjennom utett yttertak. Som tak regnes ikke pipe, balkong, terrasse osv.

Økt egenandel

Egenandelen økes med kr 20.000 dersom bygningen har vært rammet av samme type vannskade de siste 24 månedene.

4.5. Vann og annen væske som ikke er dekket.

Selskapet svarer ikke for skade ved:

1. Vanlig bruk, søl eller kondens.
2. Mangelfull eller sviktende drenering.
3. Inntrenging av vann gjennom grunnmur/bunnåle.
4. Skade ved vann fra tak, takrenner og utvendig nedløp fra tak.
5. Skade på gulv og vegger i våtrom (vaske-/bade-/ dusjrom) som skyldes at disse ikke er vanntette, og/eller følgeskader av utett våtrom. Med våtrom menes også bygningskomponenter som utgjør våtrommets bjelkelag, stenderverk og isolasjon.
6. Skade som skyldes vann fra drensledning uansett årsak.
7. Følgeskader ved oversvømmelse fra gulvsluk, gjennom utett gulv eller oppføringer rundt sluk.
8. Skade på bygning når væske trenger inn gjennom åpning/ utetthet i bygning hvis ikke åpningen/utettheten skyldes en skade som selskapet svarer for etter vilkårene.

4.6. Brudd på bygningens rørledning.

Ved rørledning menes her rørledning for vann og væske.

Selskapet svarer for skade ved:

1. Brudd på innvendig rørledning med tilknyttet utstyr; herunder varmtvannsbeholder/-bereder, fyringskjel, pumper, fyrkjele og lignende.

Egenandel ved innvendig frost

Ved innvendig frost er egenandelen kr 8.000, med mindre høyere egenandel fremgår av forsikringsbeviset.

2. Brudd på utvendig rørledning med tilknyttet utstyr fram til brønn, spredeledning eller offentlig ledning.
3. Skade på infiltrasjonsledning, spredeledning, spredegrøft.

Økt egenandel

Egenandelen økes med kr 20.000 dersom rørledningene med tilknyttet utstyr har vært rammet av samme type skade de siste 24 månedene på grunn av rust, korrosjon, annen tæring eller slitasje.

4.7. Brudd på bygningens rørledning som ikke er dekket.

Ved rørledning menes her rørledning for vann og væske.

Selskapet svarer ikke for skade ved:

1. Skade på rørledning og utvendig oljetank som er vesentlig forringet ved rust, korrosjon, annen tæring eller slitasje, eller når bruddet er oppstått ved gradvis forringelse.
2. Skade på drensledning, overvannsrør, varme- og varmtvannsledning, eller på de deler av kraner m.m. som ikke er væskeførende.
3. Utgifter til tining av rørledning ved frost, spyling, staking og inspeksjon, her under utgifter til oppbryting og graving dersom det ikke påvises ledningsbrudd.
4. Utgifter til utbedring av hageanlegg etter graving utover det som er nevnt i pkt. 3.1.1.
5. Skade på takrenne, utvendige nedløp og taksluk for innvendig nedløp.
6. Svak eller feilaktig konstruksjon eller uriktig montasje. Gjøres ikke gjeldende for bruddskade på varmtvannsbereder/-beholder.
7. Utilstrekkelig eller sviktende fundamentering, jordtrykk, frost, tele og ved svinn og setninger i grunnen eller bygget.
8. Frostskade på utvendig rørledning.

4.8. Tyveri og hærverk.

Selskapet svarer for skade ved:

1. Tyveri av bygningsdeler og skadeverk/hærverk i eller på bygning.

Omfatter forsikringen innbo og løssøre dekkes også skade på innbo og løssøre ved:

2. Tyveri av, og hærverk på ting som befinner seg i bygning – eller rom i bygning – på forsikringsstedet, samt tyveri av ting som midlertidig befinner seg i rom for beboelse i bygning også utenfor forsikringsstedet.

Tyveri av, og hærverk på ting som befinner seg i privat, låst garasje og bod erstattes med inntil kr 60.000.

Tyveri av, og hærverk på ting som befinner seg i bod med adgang fra felles kjeller, loft, garasje eller fellesareal erstattes med inntil kr 30.000.

Spesielt tyveriutsatte ting som penger, smykker, sølvtøy og lignende skal ikke oppbevares på slike steder

Redusert egenandel

Egenandelen reduseres med inntil kr 4000 dersom det i bygningen er installert tyverialarm med oppkobling mot alarmsentral, med gyldig abonnement og alarmen har vært i funksjon på skadetidspunktet.

Det fremkommer av forsikringsbeviset hvilken egenandel som er avtalt.

3. Tyveri av, og hærverk på ting som befinner seg på privat boligs uteareal, som ikke er fellesareal, med inntil kr 20.000.
4. Ran, tyveri av, og hærverk på ting som midlertidig er overlatt i andres varetekt dersom tingen blir stjålet eller skadet ved innbrudd i bygning, eller rom for beboelse i bygning med inntil kr 60.000.
5. Tyveri av barnevogn, låst sykkel, og sykkeltilhenger uavhengig av hvor tyveriet fant sted. Hver med inntil kr 10.000 pr stykk.

Sykkel skal være registrert i Falck Sykkelregister og abonnement skal være betalt og løpende for å få erstatning etter tyveri.
Egenandel ved tyveri av sykkel er kr 2.000.

6. Ran og overfall.
7. Napping av veske som sikrede bærer med seg med inntil kr 15.000.

For Punkt 3.2.4 Midlertidig lagret innbo svarer selskapet også for skade på lagringssted ved:

8. Tyveri av, og hærverk på, lagrede ting som befinner seg i container, bygning eller rom i bygning.

4.9. Tyveri og hærverk som ikke er dekket.

Selskapet svarer ikke for tyveri og hærverk ved:

1. Skade på bygning forårsaket av husstandsmedlem, leieboer eller dennes husstand.
2. Skade ved tyveri eller skadeverk i forbindelse med tyveri som er forårsaket av person som sikrede, eller person som kan identifiseres med sikrede, selv frivillig har gitt adgang til boligen.

4.10. Naturskade.

Selskapet svarer for skade ved:

- Naturskade som inntreffer i Norge, og som går inn under Naturskadevilkårene – vilkår nr. 09020.

Egenandel Naturskade

Egenandel ved naturskade utgjør det beløp som til enhver tid er fastsatt av myndighetene, for tiden kr 8.000.

4.11. Dyr, insekter, sopp og bakterier.

Selskapet svarer skade på bygning ved:

- Skade forårsaket av dyr: Kosmetiske skader eller skjolder og riper dekkes ikke. Tiltak for å hindre eller bli kvitt skadedyr er ikke omfattet av forsikringen. Dekningen gjelder ikke for innbo og løsøre.

Selskapet svarer ikke for følgende skader uansett årsak:

1. Skade som skyldes insekter.
2. Skade som skyldes bakterier, kondens, sopp og råte uansett årsak.

4.12. Norsk Hussopp Forsikring.

Forsikringen omfatter Norsk Hussopp Forsikring. Forsikringen gjelder for hovedbygning spesifisert i forsikringsbeviset. Forsikrede tilleggsbygg er ikke omfattet av denne dekningen. Skadebehandling og oppgjør foretas i sin helhet av Norsk Hussopp Forsikring. Se egne vilkår fra Norsk Hussopp Forsikring. (Vilkår 02450)

4.13. Sprengning på forsikringstedet er ikke dekket.

Selskapet svarer ikke for sprengning på forsikringstedet.

Selskapet svarer likevel for skade som skyldes sprengning på forsikringsstedet, dersom selskapet på forhånd har godkjent sprengningsarbeidet og vurdert risikoen.

Egenandel ved forhåndsgodkjent sprengning

Ved sprengningsskade er minste egenandel kr 10.000.

Hvis sprengningen foregår mindre enn 10 meter fra bygningen er egenandelen kr 30.000.

4.14. Temperaturendring i fryser

Omfatter forsikringen innbo og løsøre dekkes skade på matvarer i hjemmefryser/fryseboks på forsikringsstedet som følge av plutselig og uforutsett svikt i strømforsyning eller frysesystem. Skaden må straks meldes selskapet og skadde gjenstander holdes tilgjengelig for besiktigelse. Matvarer erstattes for tilsvarende eller nærmest tilsvarende vare som er tilgjengelig i allminnelig norsk dagligvare. Kjøtt lagret i fryser utover holdbarhetstid anbefalt av Opplysningskontoret for egg og kjøtt er ikke dekket.

Egenandel ved matvarer i fryser

Egenandelen er kr 2.000.

4.15. Skade på hageanlegg

Skade på hageanlegg dekkes ved brann, men forøvrig bare som følge av erstatningsmessig skade på bygning, ledninger, tanker og kummer.

4.16. Annen skade

Selskapet svarer for:

1. Skade ved sammenbrudd i bygning når sammenbruddet skyldes snøtyngde eller vind som er svakere enn storm.
2. Luftfartøy som faller ned eller rammer ting og for skade voldt av ting som faller ned fra luftfartøy.

4.17. Annen skade på bygning.

Følgende punkt gjelder kun for skader på forsikret bygning. Forsikret innbo og løsøre er ikke omfattet av dette punktet. Selskapet svarer for annen skade på bygning som inntreffer plutselig og uforutsett. Unntak og begrensninger nevnt i punkt 4.1. til 4.16. og punkt 4.18 er også gjeldene for dette punktet.

Herunder dekkes skader som:

1. Innvendig frost.
2. Vind som er svakere enn storm.
3. Snøtyngde eller snøpress.
4. Ras på eller fra tak.
5. Brudd på vinduer og dører og annet bygningsglass som er montert på sin faste plass.

Økt egenandel

Ved snøtyngde/snøpress, ras på eller fra tak, vind som er svakere enn storm og innvendig frost er egenandelen kr 8.000, med mindre høyere egenandel fremgår av forsikringsbeviset.

4.18. Annen skade på bygning som ikke er dekket.

Selskapet svarer ikke på skade på bygning ved:

1. Mekanisk svikt, gradvis forringelse ved rust, korrosjon, materialfeil, annen tæring, eller slitasje, elde, bruk og lignende.
2. Svak eller feilaktig konstruksjon eller uriktig montasje. Gjøres ikke gjeldende for bruddskade på varmtvannsbereider/-beholder.
3. Som alene består i riper, flekker, avskallinger og lignende, eller som består i at innfatningen for isolerglass er utett (punktert).
4. Utilstrekkelig eller sviktende fundamentering, jordtrykk, frost, tele og ved svinn og setninger i grunnen eller bygget. Gjøres ikke gjeldende for bruddskade på glassruter i vinduer, dører og innvendige vegger.
5. Som bare rammer mekanisk eller elektrisk innretning, og heller ikke skade som rammer bygningsdel som ikke er montert på sin faste plass.
6. På innretning, utstyr, glass og sanitærporselen som er spesielt montert for, eller som har tilknytning til ervervsvirksomhet.
7. Skade på veksthus, med mindre det er særskilt forsikret.
8. Utbedring av de svakheter som er årsak til skaden.
9. Skade alene på bærende konstruksjoner under laveste gulv.
10. Heksesot

4.19. Annen skade på innbo og løsøre

Forsikringen dekker skade på ting i hjemmet ved plutselig og uforutsett ytre årsak, f.eks. ting som velter eller faller ned med inntil kr. 50.000.

5. Almennelige ansvarsbegrensende forutsetninger for forsikringen**5.1. Ansvarsbegrensning når forhold av betydning for premien blir endret.****5.1.1.**

Premien for forsikringen er basert på:

- a) Sikkerhetsforanstaltninger det er gitt premierabatt for og som fremgår av forsikringsbeviset skal til enhver tid være virksomme.
- b) Forsikrede bygninger, og ting skal ikke leies ut til andre mot betaling, uten at det er gjort avtale med selskapet om det.
(Gjelder ikke utleie til foreldre, søsken, barn eller barnebarn, eller deres ektefeller og heller ikke dersom forsikringstaker selv bor i bygningen.)
- c) Alle tilbygg/ombygginger eller andre endringer som innvirker på forsikringsverdien for bygningene skal meldes til selskapet.

5.1.2. Selskapets ansvar settes forholdsmessig ned dersom det inntreffer forsikringstilfelle som skyldes at nevnte forutsetninger for forsikringen ikke var overholdt og sikrede ikke har tatt rimelige skritt for å varsle selskapet om endringen. Erstatningen reduseres til hva som svarer til forholdet mellom den premie som er betalt og den som skulle ha vært betalt. Jf. FAL § 4-7.

5.2. Ansvarbegrensning ved endring av bestemte forhold av vesentlig betydning for risikoen.**5.2.1. Fraflyttet bygning.**

Selskapet forutsetter at forsikret bygning ikke fraflyttes i forsikringstiden. Bygning regnes som fraflyttet når den ikke lenger brukes som fast bolig, og en vesentlig del av innbo og løsøre er fjernet.

5.2.2. Ansvarsbegrensning ved fraflyttet bygning.

Selskapet er uten ansvar for forsikringstilfelle som skyldes at nevnte forutsetning ikke er overholdt, og sikrede visste eller burde vite om endringen i risikoen. Hvis en bygning er fraflyttet, svarer selskapet likevel for slike skader som er angitt under pkt. 4.1., 4.3. og 4.10. Selskapet svarer også for skade ved luftfartøy som faller ned eller rammer ting, og for skade voldt av ting som faller ned fra luftfartøy.

5.2.3. Endring av bygning.

For fullverdiforsikrede bygninger skal tilbygg eller annen forandring som innvirker på bygningens gjenoppføringspris meldes til selskapet. Inntreffer forsikringstilfelle og denne forutsetningen ikke er overholdt, medfører dette at erstatningen settes ned tilsvarende forholdet mellom den premie som er betalt og den som skulle vært betalt. Omfatter forsikringen bygninger uten spesifisering i avtalen, gjelder tilsvarende bestemmelser for ikke anmeldt ny bygning. Jf. Forsikringsavtaleloven § 4-7.

5.3. Ansvarsbegrensning ved overtredelse av sikkerhetsforskrifter.

5.3.1. For forsikringen gjelder følgende sikkerhetsforskrifter:

- a) Vedlikehold og bruk
- b) Sikring mot brann
- c) Sikring mot tyveri
- d) Sikring mot frostskafer
- e) Sprengning
- f) Snømåking/snøtyngde/snøras
- g) Ubebodd bygning
- h) Sikring mot vannskader
- i) Installasjon

Sikkerhetsforskriftene finnes på side 3 i vilkårene.

5.3.2.. For innbodekningen gjelder i tillegg følgende sikkerhetsforskrifter:

- j) Tyverisikring av sykkel
- k) Rekonstruksjon
- l) Tyverisikring for rom utenfor beboelse
- m) Sikring mot annen skade
- n) Sikring av midlertidig lagret innbo
- o) Privat flytting

Sikkerhetsforskriftene finnes på side 3 i vilkårene.

5.3.3. Ved overtredelse av sikkerhetsforskrifter.

Hvis det inntreffer skadetilfelle som skyldes at nevnte sikkerhetsforskrifter er overtrådt, avgjøres det under hensyn til skyldgraden, skadeforløpet og forholdene ellers om selskapet skal betale noe og i tilfelle hvor meget. Jf. FAL § 4-8.

5.4. Handlinger og unnlaterer fra andre enn sikrede (Identifikasjon).

5.4.1. Handlinger og unnlaterer fra sikredes ektefelle som bor sammen med sikrede, eller fra personer som sikrede lever sammen med i et fast etablert forhold får samme virkning for sikredes rettigheter som om handlingene og unnlatsene var foretatt av sikrede selv. Jf. FAL § 4-11

5.4.2. Brudd på opplysningsplikt som selskapet kan påberope ovenfor forsikringstakeren etter FAL § 4-2, kan også påberopes overfor andre som måtte være sikret under forsikringen.

6. Andre bestemmelser for forsikringen

6.1. For forsikringen gjelder ellers:

- Oppgjørs- og skadebehandlingsregler for kombinerte forsikringer – vilkår nr. 09030.
- Generelle vilkår – vilkår nr. 09000.

NORSK HUSSOPP FORSIKRING VILKÅR NR. 02450

I tillegg til disse vilkårene gjelder også

- Bestemmelsene i forsikringsbeviset med angitte spesifikasjoner og særbestemmelser gitt av selskapet.
- Generelle Vilkår
- Lov av 16. juni 1989, nr 69 om forsikringsavtaler (FAL).

1. Hvem forsikringen gjelder for

Forsikringen gjelder for den som er angitt i forsikringsbeviset (forsikringstaker).

2. Hvor forsikringen gjelder

Forsikringen gjelder på det sted som er nevnt i forsikringsbeviset, forsikringsstedet.

3. Hva forsikringen omfatter

3.1. Forsikringen omfatter.

3.1.1. Skade på den eller de boliger som er nevnt i forsikringsbeviset. Andre frittliggende bygninger på eiendommen er forsikret bare hvis det er inngått særskilt avtale om det med Norsk Hussopp Forsikring.

4. Hvilke skader selskapet svarer for og hvilke begrensninger som gjelder

4.1. Selskapet svarer for skade (nedbrytning av treverk) på bygningsmessige konstruksjoner voldt av

4.1.1. Treødeleggende råtesopper:

4.1.1.1. Unntatt er skade på utvendig panel, yttervegger i laftede bygninger, åpne balkonger, takleker og sløyfer, undertak (sutak, taktro, bordtak), vannbord, utvendige tretrapper, rekkverk, vinduskonstruksjoner, ytterdører, terrasser og annet treverk som helt eller delvis er utvendig eller utenfor byggeliv.

4.1.1.2. Skade på trefiberplater dekkes bare dersom råtesopper på disse lar seg påvise.

4.1.2. Stokkmaur, husbukk og stripet borebille.

4.2. Generelle unntak

Selskapet svarer ikke for

4.2.1. Utvikling av blåved, svertesopp eller muggsopp eller andre sopper som er skjemmende for utseendet.

4.2.2. Den del av skade som startet sin utvikling før forsikringsavtalen begynte å løpe, og heller ikke for den del av skade som har utviklet seg etter at forsikringen er opphørt selv om skaden startet sin utvikling i forsikringstiden.

4.2.3. Utgifter til vedlikehold og forbedringer:

5. Skadeoppgjør

FAL § 6-1 er fraveket. I stedet gjelder

5.1. Skademelding

Skade skal meldes til Norsk Hussopp Forsikring uten ugrunnet opphold. Sikrede mister retten til erstatning dersom kravet ikke er meldt Norsk Hussopp Forsikring innen ett år etter at sikrede fikk kunnskap om de forhold som begrunner kravet, jf FAL § 8-5.

5.2. Alternative oppgjørsformer

Selskapet kan avgjøre om skaden skal erstattes ved

- Kontantoppgjør
- Reparasjon
- Gjenoppføring

Ved kontantoppgjør kan erstatningen ikke overstige det selskapet måtte betale for reparasjon eller gjenoppføring. Se også bestemmelsen om skjønn i punkt 5.7.

5.3. Skade- og verdiansettelse

Skaden settes til kostnadene ved reparasjon til samme – eller i det vesentlige samme – stand som før skaden inntraff, beregnet etter kostnadene på skadedagen. Skaden kan ikke settes høyere enn gjenoppføringskostnaden på tilsvarende ny bygning, fratrukket gjenverdier etter at skaden inntraff, regnet etter samme regel.

5.3.1. Unntatt er

5.3.1.1. Merkostnader ved byggemåte og utstyr som er urasjonelle etter dagens byggeskikk tas ikke med.

5.3.1.2. Kostnader sikrede pådrar seg til skadeundersøkelse, behandling eller reparasjon uten på forhånd å ha innhentet samtykke fra Norsk Hussopp Forsikring.

5.4. Prisstigning

Prisstigning erstattes for den tid det normalt vil ta å reparere skaden eller gjenoppføre bygningen, begrenset til 24 måneder. Prisstigningen beregnes i forhold til prisnivået på skadedagen og den gjennomsnittlige endring i Statistisk Sentralbyrås byggekostnadsindeks.

5.5. Erstatningsoppgjør

Erstatningen beregnes etter reglene i punkt 5.3. For øvrig er forsikringsdekningen ubegrenset.

5.6. Selskapets renteplikt

Sikrede har i tillegg krav på renter av erstatningen i samsvar med reglene i FAL § 8-4.

5.7. Skjønn

Fastsettelse av skadebeløp og gjenoppføringskostnad avgjøres ved skjønn dersom sikrede eller selskapet krever det. Bestemmelsene om skjønn i Generelle vilkår, punkt 2, får i såfall anvendelse.

6. Egenandel

I erstatningsoppgjøret fratrekkes for hvert skadetilfelle en egenandel på kr 1.500 hvis ikke annen egenandel fremgår av forsikringsbeviset.

7. Sikkerhetsforskrifter og endringer av risiko. Følgene av ikke å overholde dem. Identifikasjon. Hvilke sikkerhetsforskrifter som gjelder. Sikredes plikter for øvrig.

7.1. Sikkerhetsforskrifter er aktsomhetsregler fastsatt for å forebygge eller begrense skade. Forsikringen er overtatt på betingelse av at de fastsatte sikkerhetsforskrifter til en hver tid er overholdt. Har sikrede forsømt å overholde sikkerhetsforskriftene, eller unnlatt å påse at de overholdes, kan retten til erstatning bortfalle helt eller delvis, jf FAL § 4-8.

7.2. Handlinger og unnlater fra sikredes ektefelle som bor sammen med sikrede, eller fra personer som sikrede lever sammen med i et fast etablert forhold, får samme virkning for sikredes rettigheter etter forsikringen som om handlingen eller unnlatsene var foretatt av sikrede selv, jf FAL § 4-1 I.

7.3. Sikrede har en spesiell plikt til å etterse og vedlikeholde yttertak, takbeslag, takrenner og nedløpsrør, våtrom og installasjoner for vann og avløp. Mangler skal utbedres uten ugrunnet opphold. Kryprom skal være tilgjengelig for inspeksjon. I kryprom skal det ikke lagres noe organisk materiale, f.eks treverk.

7.4. Sikrede plikter å følge de pålegg selskapet gir om vedlikehold og utbedring av mangler. Selskapet kan gi tidsfrister for når utbedring av mangler skal være avsluttet.

7.5. Sikrede plikter å utbedre feil og mangler. Utbedring av feil og mangler i forhold til offentlige forskrifter skal utføres av kvalifiserte fagfolk.

7.6. Tilbygg eller annen vesentlig forandring skal utføres etter gjeldende byggeforskrifter og norske standarder og skal meldes til Norsk Hussopp Forsikring, jf FAL § 4-6.

8. Andre bestemmelser om forsikringsavtalen

Forhold i forsikringstiden.

8.1. Selskapet har til en hver tid rett til å besiktige forsikret bygning. Besiktigelsen skjer uten kostnad for sikrede. Besiktigelsesrapporten er til selskapets eget bruk. Den er ikke å anse som noen garanti for at det ikke finnes mangler eller skader.

8.1.1 Selskapet kan etter utført besiktigelse la være å fornye forsikringen ved første forfall. Dette med bakgrunn i at bygningen risikomessig ikke egner seg for forsikring.

Generelle vilkår for Norsk Hussopp Forsikring

For forsikringen gjelder også Forsikringsvilkår av mai 2006 og forsikringsavtaleloven av 16. juni 1989 nr. 69 (FAL), hvis de ikke er fraveket i forsikringsvilkårene eller den enkelte forsikringsavtale.

1. Særlige begrensninger i selskapets erstatningsplikt

Selskapet svarer ikke for tap eller skade, og økning i tap eller skade, som direkte eller indirekte er forårsaket av eller står i sammenheng med jordskjelv og vulkanske utbrudd, atomkjernereaksjoner, krig eller krigslignende handlinger enten krig er erklært eller ikke, opprør eller lignende alvorlige forstyrrelser av den offentlige orden.

2. Skjønn

Er det adgang til å kreve skjønn i henhold til forsikringsvilkårenes punkt 5.7 gjelder følgende bestemmelser om fremgangsmåten:

Skjønn avgis av sakkyndige og uhildede personer. Hver av partene velger en skjønnsmann. Har den ene av partene skriftlig underrettet den annen om sitt valg, plikter denne innen én uke etter at han eller hun har mottatt underretningen å gi meddelelse om hvem han eller hun velger. Før skjønn velger de to skjønnsmenn en oppmann. Hvis noen av partene forlanger det, skal denne være bosatt utenfor partenes hjemsted og utenfor den kommune hvor forsikringstilfellet er inntruffet. Unnlater en av partene å velge skjønnsmann, oppnevnes denne på hans eller hennes vegne av by- eller herredsretten i den rettskrets hvor skjønn foretas. Blir skjønnsmennene ikke enige om oppmann, oppnevnes denne på samme måte. Skjønnsmennene plikter å innhente de opplysninger og foreta de undersøkelser som de anser nødvendige. De plikter å avgis sin skjønn på grunnlag av forsikringsvilkårene. De to skjønnsmenn foretar verdsettelsen uten at oppmannen tilkalles. Blir de ikke enige, tilkalles oppmannen, som etter de samme regler avgir sitt skjønn over de punkter som skjønnsmennene er uenige om. Blir oppmannen tilkalt, beregnes erstatningen på grunnlag av dennes skjønn. Erstatningen skal dog ikke ligge utenfor de grenser som de to skjønnsmenns ansettelse vil medføre. Partene betaler hver sin skjønnsmann. Honorarer til oppmannen og mulige andre omkostninger ved skjønn bæres av partene med en halvdel hver. Skjønnets verdsettelse er bindende for begge parter.

3. Følgende av svik

Den som gjør seg skyldig i svik mot selskapet, mister ethvert erstatningskrav mot selskapet etter denne og andre forsikringsavtaler i anledning samme hendelse og selskapet kan si opp enhver forsikringsavtale med sikrede, jf FAL § 4-2, 4-3 og 8-1.

4. Foreldelse

Selskapet er fri for ansvar hvis

- a) Sikrede ikke har meddelt kravet til selskapet innen ett år etter at sikrede fikk kunnskap om de forhold som begrunner det.
- b) Sikrede ikke har anlagt sak eller krevd nemndbehandling **innen seks måneder regnet fra den dag selskapet skriftlig har meddelt vedkommende at det ikke anser seg ansvarlig og samtidig har minnet sikrede om fristen, dens lengde og følgen av at denne oversittes**, jf FAL §§ 8-5 og 20-1.
- c) Sikredes krav foreldes også etter bestemmelsene i FAL § 8-6.

5. Oppsigelse i forsikringstiden

Selskapet kan si opp forsikringen

- a) Med 14 dagers varsel, jf FAL § 4-3, hvis det er gitt uriktige eller ufullstendige opplysninger om risikoen.
- b) Med øyeblikkelig virkning, jf FAL §§ 4-2 og 4-3, hvis det foreligger svik i forbindelse med opplysninger om risikoen.
- c) Hvis det foreligger svik ved skadeoppgjøret, med en ukes varsel, jf FAL § 8-1.
- d) Etter inntruffet skade hvis sikrede gjentatt eller grovt har forsømt å overholde en sikkerhetsforskrift, eller hvis det i løpet av de siste 12 måneder har vært minst 3 skader tilsammen under denne og andre avtaler med selskapet. Oppsigelsesfristen er 2 måneder, jf FAL § 3-3.
- e) Med 2 måneders frist der bruken av forsikringsgjenstanden eller sikredes virksomhet endres i forsikringstiden på en måte som innebærer at Norsk Hussopp Forsikring ikke ville ha overtatt forsikringen om det nye forholdet hadde foreligget ved forsikringstidens begynnelse, jf FAL § 3-3.
- f) Sikrede kan si opp forsikringen dersom forsikringsbehovet faller bort eller det foreligger andre særlige grunner, jf FAL § 3-2, 2. ledd.

6. Fornytelse av forsikringen

Forsikringsavtalen er bindende i avtalt forsikringstid, normalt ett år. Likevel kan forsikringstakeren si opp avtalen dersom forsikringsbehovet faller bort eller det foreligger andre særlige grunner. Forsikringstakeren kan også flytte forsikringsavtalen til annet forsikringsselskap, jf FAL § 3-6.

Forsikringstakeren kan si opp forsikringsavtalen fra utløp av forsikringstiden dersom selskapet varsles om dette innen forsikringstidens utløp, jf FAL § 3-4.

Forsikringen fornyes for ett år av gangen dersom forsikringstakeren ikke nytter sin rett til oppsigelse, jf FAL § 3-2. Vilkår og premie kan endres ved hvert hovedforfall.

7. Eierskifte

Ved eierskifte opphører forsikringen. Dersom den nye eieren ikke har tegnet forsikring, svarer selskapet likevel for forsikringstilfeller som inntreffer innen fjorten dager etter eierskiftet, jf FAL § 7-2. Salg av eiendommen skal meldes til selskapet.

8. Ulovlige interesser

Forsikringen omfatter kun lovlige interesser som kan verdsettes i penger.

9. Vinningsforbud

Forsikringen skal ikke føre til vinning, men skal bare erstatte det tap som virkelig er lidt innenfor rammen av forsikringsavtalen. Forsikringssummen er intet bevis for tingens eller interessens verdi.

10. Lovvalg

Norsk lovgivning gjelder for forsikringsavtalen i den utstrekning dette ikke er i strid med lov nr 111 av 27. november 1992 om lovvalg i forsikring, eller det er gjort annen avtale.

11. Vernetting

Twister etter forsikringsavtalen avgjøres ved norsk domstol, med mindre det er i strid med ufravikelige regler i gjeldende lovgivning, eller det er gjort annen avtale.

12. Valuta

Premiebeløp, forsikringssummer, erstatningsbeløp m.v. som springer ut av forsikringsavtalen, regnes i norske kroner (NOK) dersom ikke annet fremgår av vilkår eller forsikringsbevis

13. Personopplysninger

De personopplysninger selskapet innhenter om deg er nødvendige for at selskapet skal kunne administrere forsikringen og oppfylle selskapets avtaleforpliktelser. Dersom selskapet har opplysningsplikt overfor offentlig myndighet, vil opplysninger bli overlevert i henhold til myndighetenes krav.

Etter personopplysningsloven har du rett til å få innsyn i de opplysninger selskapet har om deg, og rett til å krevde at selskapet retter feilaktige eller ufullstendige opplysninger. Har du spørsmål om selskapets bruk av personopplysninger, kan du henvende deg til selskapet.

4. Bistand i klagesaker

Bistand i klagesaker kan søkes i
Forsikringsklagekontoret
Postboks 53 Skøyen
0212 Oslo
Besøksadresse
Drammensvn. 145A
Tlf: 23 13 19 60

Dette kontoret er opprettet ved avtale mellom Forbrukerrådet og Finansnæringens Hovedorganisasjon for å imøtekomme det behov for hjelp som en forsikringstager eller skadelidt kan ha i forbindelse med et skadeoppgjør.

Kontorets virksomhet omfatter alle forsikringsbransjer, også forsikringer for næringslivet.

Klagesaksbehandling i Forsikringsklagekontoret er gratis.

RETTLIG ERSTATNINGSANSVAR (VILKÅR NR. 09010)

1. Forsikringssum og egenandel

Selskapets samlede erstatningsplikt for alle skader konstatert i forsikringsåret er kr 3.000.000.

Egenandel Rettslig erstatningsansvar

Ved hvert skadetilfelle fratrekkes en egenandel på kr 4.000.

2. Begrensninger som gjelder

Selskapet svarer ikke for ansvar som sikrede pådrar seg:

- 2.1.** Når ansvaret alene bygger på tilsagn, avtale, kontrakt eller garanti.
- 2.2.** Skade av ikke-økonomisk art, æreskrenking og krenking av privatlivets fred. jf. Skadeerstatningsloven § 3-5. og 3-6.
- 2.3.** For skade på ting som tilhører en annen, men som sikrede selv, eller noen på dennes vegne, har i besittelse eller bruker. Unntaket gjelder selv om skade først oppstår etter at tingen er tilbakelevert.
- 2.4.** For skade som sikrede har voldt forsettlig. Denne bestemmelse gjelder også om sikrede er under 14 år.
- 2.5.** Som eier, fører eller bruker av motorkjøretøy, arbeidsmaskin med eget fremdriftsmaskineri, båt, luftfartøy, registrert trav- eller galopphest eller når sikrede er part i egenskap av eier, fører eller bruker av slikt. Likevel dekkes rettslig erstatningsansvar som gjelder eier, fører eller bruker av arbeidsmaskineri som ikke kan kjøres fortere enn 10 km/t med totalvekt inntil 750 kg, brukt på eller i tilknytning til egen eiendom.
- 2.6.** For skade på ting oppstått ved sprengnings- og gravningsarbeid.
- 2.7.** Under utøvelse av yrkes- eller ervervsvirksomhet.
- 2.8.** For forurensning, dersom årsaken til forurensningen ikke er plutselig og uforutsett.
- 2.9.** For skade på ting ved sopp og råte eller p.g.a. langsom inntrengning av fuktighet.
- 2.10.** Ovenfor nærmeste familie. Som nærmeste familie regnes ektefelle/samboer, egne og samboers barn og barnebarn, foreldre og besteforeldre, søsken, svigerforeldre, svigerbarn, svoger og svigerinne.
- 2.11.** Ovenfor medeiere for skade på ting som eies i felleskap eller overfor en virksomhet som disponeres av den sikrede eller overfor en virksomhet som disponeres av den sikrede, eller hvor den sikrede eller dennes familie har vesentlige eierinteresse.
- 2.12.** For overføring av smittsom sykdom.

3. Sikredes plikter ved skadetilfelle

Er det overhengende fare for at et forsikringstilfelle vil inntreffe, eller er et forsikringstilfelle inntruffet, skal sikrede gjøre det som med rimelighet kan ventes av han eller henne for å avverge eller begrense tapet.

Må sikrede forstå at selskapet kan få et regresskrav mot tredjeperson, skal sikrede gjøre det som er nødvendig for å sikre kravet inntil selskapet selv kan ivareta sitt tarv.

Er forsikringstilfelle inntruffet, skal sikrede uten ugrunnet opphold melde fra til selskapet.

Når erstatningskrav er reist mot sikrede, eller direkte mot selskapet, plikter sikrede for egen regning å:

- 1.** Gi selskapet de opplysninger og dokumenter som er tilgjengelige for sikrede, og som selskapet trenger for å vurdere sitt ansvar og utbetale erstatningen.

- 2.** Utføre de undersøkelser og utredninger selskapet finner nødvendig og å møte ved forhandlinger eller rettergang.

Uten selskapets samtykke må ikke sikrede innrømme erstatningsplikt eller forhandle om erstatningskrav.

4. Selskapets plikter ved skadetilfelle

Når erstatningskrav, som etter skadelidtes begrunnelse omfattes av forsikringen, overstiger den avtalte egenandel, påtar selskapet seg å:

- 1.** Utrede om erstatningsansvar foreligger.

- 2.** Forhandle med skadelidte.

- 3.** Betale de nødvendige omkostninger utover egenandelen for avgjørelse av erstatningsspørsmålet selv om forsikringssummen derved overskrides. Hvis erstatningskravet dels omfattes av forsikringen og dels faller utenfor, fordeles omkostningene etter partenes økonomiske interesse i saken. Er selskapet villig til å forlike saken eller stille forsikringssummen til disposisjon, svares det ikke for omkostninger som senere påløper.

- 4.** Betale den erstatning som overstiger egenandelen. Selskapet har rett til å betale enhver erstatning direkte til skadelidte.

Fremsettes krav om erstatning direkte mot selskapet, skal selskapet varsle sikrede uten ugrunnet opphold og holde sikrede underrettet om den videre behandling av kravet. Selskapets innrømmelser overfor skadelidte binder ikke sikrede.

RETTSHJELP (VILKÅR NR. 09050)

Rettshjelp er omfattet dersom ikke annet fremkommer av forsikringsbeviset.

1. Utgifter selskapet dekker**1.1. Utgifter til rettsbehandling.**

Selskapet dekker nødvendige utgifter til advokat, retten, sakkyndige og vitner, når sikrede er part i tvist – i den egenskap som er angitt i forsikringsbeviset.

Utgifter til rettsmegling, inkludert forberedelser til slik megling, dekkes med inntil kr 7 500. Utgifter til voldgiftsdommere dekkes ikke.

Tvisten må ha oppstått mens forsikringen var i kraft.

Utgifter til sakkyndige som ikke er oppnevnt av retten, dekkes bare når utgiftene på forhånd er godkjent av selskapet. Utgifter til vitner dekkes bare ved hovedforhandling og bevisopptak.

Idømte saksomkostninger dekkes ikke.

Rettsgebyr i ankeinstans dekkes heller ikke. Bestemmelsen om anke gjelder også ved bruk av andre rettsmidler. Tilkjente saksomkostninger går til fradrag. Likevel dekkes slike saksomkostninger når sikrede kan godtgjøre at motparten ikke er søkegod.

Rettshjelputgifter for juridiske personer som selskaper, dødsbo, borettslag, andelslag, stiftelser o.l., dekkes ikke - herunder tvist hvor nevnte juridiske personer representerer sikrede.

1.2. Saksomkostninger ved forlik.

Inngås forlik ved at sikredes krav i det vesentlige er tatt til følge, eller etter at sikrede ved dom har blitt tilkjent saksomkostninger, må sikrede på forhånd ha godkjennelse fra selskapet dersom det skal avtales i forliket at hver av partene skal bære sine egne omkostninger.

Uten slik godkjennelse fra selskapet går tilkjente saksomkostninger i dommen eller i forliket til fratrukk i erstatningen.

1.3. Hvilke domstoler tvisten må høre inn under.

Tvisten må høre inn under de alminnelige domstoler (jf. domstolloven § 1), og ha oppstått mens forsikringen var i kraft.

1.4. Tvist oppstått før forsikringen trådte i kraft.

Rettshjelputgiftene dekkes ikke dersom sikrede ved forsikringens ikrafttreden var kjent med det som senere ble tvistegrnlag, og forsto eller måtte forstå at tvisten kunne oppstå.

2. Forsikringssum og egenandel

Den samlede erstatning ved hver tvist er begrenset til kr 80.000 selv om det er flere parter på samme side.

Dette gjelder også om partene har rettshjelpforsikring i forskjellige selskap, eller om den/de sikrede har rettshjelpdekning under flere forsikringer i ett eller flere selskap. Selskapets ansvar er under enhver omstendighet begrenset til den antatte økonomiske verdi av sikredes interesse i saken, dersom utgiftene ikke er godkjent av selskapet på forhånd.

Egenandelen er kr. 4.000 med tillegg av 20 % av det overskytende.

Det trekkes bare en egenandel for hver tvist selv om det er flere parter på samme side.

3. Selskapet dekker ikke utgifter ved

Selskapet dekker ikke utgifter ved:

1. Tvist som har sammenheng med sikredes yrke eller erverv.
2. Tvist som har sammenheng med separasjon, skilsmisse, barnefordeling, samværsrett, farskap, arv, krav om omstøtelse av gave, underholdsbidrag, bodeling, oppløsning av det økonomiske fellesskap etablert av samboende og oppløsning av husstandsfellesskap, samt skiftesaker.
3. Tvist som gjelder vekselsak, inkassosak hvor fordringen er ubestridt, gjeldsforhandlingssak og sak som gjelder konkurs eller akkordforhandling dersom sikrede er konkurs- eller akkordskyldner.
4. Straffesak, ærekrenkelsessak og erstatningskrav i slike saker når sikrede er mistenkt, siktet eller saksøkt.
5. Tvist som har sin årsak i en bevisst ulovlig handling fra sikredes side.
6. Tvist om erstatning etter skadeserstatningsloven §§ 3-3, 3-5 og 3-6.
7. Tvist som gjelder offentlig forvaltningsvedtak. Likevel dekkes utgifter ved søksmål når den administrative klagemulighet er fullt utnyttet. I tilknytning til søksmål er enhver utgift pådratt under forvaltningsbehandlingen unntatt fra dekning.
8. Tvist mot selskapet som skyldes avslag eller avkortning i forbindelse med svik, grov uaktsomhet eller overtredelse av sikkerhetsforskrift.
9. Tvist som gjelder annen fast eiendom enn den forsikrede eiendom, herunder tvist om fysiske feil og mangler og avtaletvister vedrørende eiendom utenfor Norden, som timeshareleiligheter og lignende.
10. Tvist som alene hører inn under namsmyndighetene (jf. Tvangsl. § 2-1), bortsett fra tvist i husleieforhold som knytter seg til den forsikrede faste eiendommen.

11. Tvist som gjelder motorvogn, arbeidsmaskin med eget fremdriftsmaskineri, båt, luftfartøy, registrert trav- eller galopphest eller når sikrede er part i egenskap av eier, fører eller bruker av slikt. Likevel dekkes tvist som gjelder eier, fører eller bruker av arbeidsmaskineri som ikke kan kjøres fortere enn 10 km/t med totalvekt inntil 750 kg, brukt på eller i tilknytning til egen eiendom.
12. Tvist om advokatsalær eller utgifter til sakkyndige.
13. Tvist i saker om personskader etter bilansvarsloven, før det fra motorvognens trafikksikringsselskap foreligger skriftlig avslag om å dekke sikredes nødvendige og rimelige utgifter til juridisk bistand før saksanlegg.
14. Utgift som er pådratt før tvist er oppstått.
15. Tvist hvor sikrede er i part i egenskap av selger av bolig, og har tegnet eierskifteforsikring på eiendommen, eller tvist i saken hvor sikrede er part i egenskap av å være kjøper av boligen, og sikrede har tegnet boligkjøperforsikring.
16. Tvist vedrørende erstatningsoppgjør vedrørende denne eller andre forsikringer sikrede er omfattet av i selskapet.

4. Skadeoppgjør

4.1. Vil sikrede søke erstatning under rettshjelpdekningen, må selskapet underrettes snarest mulig og senest ett år etter at advokat er engasjert.

Underretningen skal skje skriftlig. Dersom advokat benyttes under den offentlige forvaltningsbehandling eller for særdomstol, regnes fristen for melding til selskapet fra det tidspunkt hvor den offentlige forvaltningsbehandling er fullt utnyttet eller saken bringes inn for de alminnelige domstoler.

4.2. Sikrede velger selv en advokat som etter sakens art og sikredes bosted passer for oppdraget.

4.3. Sikrede plikter å begrense utgiftene til rettshjelp mest mulig, og bærer selv omkostninger forårsaket uten rimelig grunn.

Er det flere parter på samme side med likeartede interesser, kan selskapet kreve at disse benytter samme juridiske og tekniske bistand.

4.4. Selskapet kan kreve å bli holdt underrettet om omfanget av de utgifter som kreves dekket under forsikringen.

Sikrede skal informere selskapet om hvilke utgifter som er påløpt under eventuell behandling i særdomstol, eller under eventuell forvaltningsbehandling av klage på offentlig forvaltningsvedtak.

Ved krav om oppgjør har selskapet den samme rett som sikrede til å få dokumentert hvordan advokaten har beregnet sitt salær. Før endelig oppgjør foretas, kan selskapet kreve dokumentasjon for at egenandel er betalt.

Spørsmål om utgiftenes rimelighet kan forlegges Den Norske Advokatforening.

INTERESSEFORSIKRING (VILKÅR NR. 03600)

1. Forsikringen omfatter

Forsikringen omfatter verdiforringelse av den forsikrede eiendom ved at offentlig myndighet med hjemmel i lov eller forskrift nekter gjenoppføring/repasasjon av bygning etter skade. Selskapet kan kreve at beslutningen ankes, eller det kan selv anke den.

2. Erstatningsberegning

2.1. Erstatningen settes til differansen mellom den forsikrede eiendoms omsetningsverdi umiddelbart før og umiddelbart etter skade inntraff, dog begrenset oppad til forsikringssum spesifisert for denne dekning.

Det beløp som utgjør bygningserstatningen trekkes fra. Verdien av innbo og løsøre holdes utenom beregningen.

Omsetningsverdien og bygningserstatningen fastsettes ved skjønn. Det fremkommer av forsikringsbeviset hvilken egenandel som er avtalt.

2.2. Får sikrede tilbud om erstatningseiendom, benyttes omsetningsverdien av denne i beregningen under punkt 2.1., istedenfor den forsikrede eiendoms omsetningsverdi etter skaden.

Erstatningen kan dog ikke settes høyere enn under punkt 2.1.

3. Utbetaling av erstatning

Erstatning forfaller først til betaling når den endelige avgjørelsen om nekting av gjenoppføring/repasasjon er tatt.

4. Tinglysing

Selskapet har rett til å tinglyse utbetalt erstatning som en heftelse på den forsikrede eiendom. Beløpet reduseres med 10 % hvert år etter det 4. året, regnet fra utbetalingsdagen.

5. Øvrige bestemmelser

Blir gjenoppføring/repasasjon senere tillatt på den forsikrede eiendom, kan selskapet kreve at heftelsen innfris med det til enhver tid gjeldende restbeløp.

Hvis den forsikrede eiendom blir solgt eller ekspropriert etter at erstatningen er utbetalt, kan selskapet kreve at heftelsen avdras med differansen mellom salgspris (ekspropriasjonserstatning) og eiendommens omsetningsverdi umiddelbart etter skaden (jf. Punkt 2.1.).

Blir erstatningseiendom solgt, kan selskapet kreve avdrag som i foregående avsnitt, men i beregningen benyttes omsetningsverdien av denne eiendommen (jf. Punkt 2.2.).

For forsikringen gjelder ellers:
– Generelle vilkår – vilkår nr. 09000.

NATURSKADE (VILKÅR NR. 09020)

For forsikringsavtalen gjelder også bestemmelsene i:
 - Forsikringsavtaleloven av 16.juni 1989 (FAL) - Generelle vilkår.
 - Lov om naturskadeforsikring av 16.juni 1989 hvis de ikke er fraveket i vilkårene.

Disse vilkårene er rammen for hva selskapene kan avregne i Norsk Naturskadepool. Avregningsvilkårene skal benyttes selv om selskapet har snevrere naturskadevilkår. Ved tvil om fortolkning, se håndbok i naturskadeforsikring.

1. Hva forsikringen omfatter**1.1. Bygning som er nevnt i forsikringsbeviset.**

Til bygning medregnes grunnmur og fundamenter samt innvendige rørforinger, ledninger og fastmontert utstyr som er nødvendig for bygningens formål, og som ikke er spesielt montert for eller er ledd i produksjons- eller næringsvirksomhet. Forsikringen omfatter ikke kunstnerisk utsmykning.

1.1.1. Når bygning er forsikret, omfattes også utvendige ledninger med tilknyttet utstyr - herunder; bygningens drems- og overvannsledninger; oljetank, septiktank og dremskum - fram til offentlig ledning eller brønn, og som fører elektrisitet, gass eller væske, til eller fra bygning.

Erstatningen er begrenset til kr 200.000.

Fast trebrygge - som ikke er særskilt medforsikret og som ikke fremgår av forsikringsbeviset - på forsikringsstedet, tilhørende våningshus, bolighus og fritidshus.

Erstatningen er begrenset til kr 50.000.

Forsikringen omfatter ikke:

Jord-/sjøvarmeledning, infiltrasjons- /spredeledning, spredegrøft, brønn eller borehull.

1.1.2. Hageanlegg i tilknytning til våningshus, bolighus og fritidshus.

Når den forsikrede ting er et våningshus, bolighus eller fritidshus omfatter forsikringen også naturskader på hage, hageanlegg - herunder utvendig vannbasseng, gjerde og flaggstang - og gårdsplass i tilknytning til bygningen, oppad begrenset til 5 dekar. Tilsvarende omfattes den del av tilførselsvei som ligger innenfor avgrensning og areal som angitt ovenfor.

1.1.3. Hageanlegg i tilknytning til annen bygning enn våningshus, bolighus og fritidshus.

For andre eiendommer enn beskrevet under pkt 1.1.2 omfatter forsikringen skade på utvendig vannbasseng, gjerde og flaggstang, med til sammen inntil kr 50.000.

1.2. Løsøre, innbo, maskiner, inventar og varer som er nevnt i forsikringsbeviset.

1.3. tillegg omfattes følgende for de forsikrede ting:

1.3.1. Utgifter til riving, rydding, bortkjøring og deponering av verdiløse rester etter skade på forsikrede ting, med til sammen inntil kr 300.000.

1.3.2. Ekstrautgifter på grunn av prisstigning i den tid det normalt tar å reparere/gjenanskaffe tingen, inntil 24 måneder.

1.3.3. Utgifter til flytting og midlertidig lagring av forsikrede ting med til sammen inntil kr 50.000.

1.3.4. Dersom forsikringen omfatter løsøre, erstattes penger og verdipapirer samt utgifter til rekonstruksjon av yrkesmanuskripter, yrkestegninger, datalagre og lignende med til sammen inntil kr 10.000.

1.4. Følgende omfattes ikke av forsikringen:

1.4.1. Skade på skog eller avling på rot, varer under transport, motorvogn og tilhenger til bil, luftfartøy, skip og småbåter og ting i disse, fiskeredskap på fartøy eller i sjøen, utstyr i sjøen for produksjon av fisk, fisk i steng, lås eller dam, utstyr for utvinning av olje, gass eller andre naturforekomster på havbunnen.

1.4.1.1. Selv om det foreligger forsikring på ting som det ikke er naturlig å brannforsikre, så som bruer, klopper, moloer, damanlegg, tunneler i fjell og lignende, omfattes heller ikke dette.

1.4.1.2. Sjøkabler, fjordspenn og luftspenn over vann inkl. feste på land.

1.4.1.3. Skinnegående materiell, som tog, trikk og lignende.

1.4.2. Skade på hageanlegg, utover bestemmelsene over i 1.1.2 og 1.1.3. Avling (avkastning av hageanlegget).

1.4.3. Skade som alene rammer antenner, skilt, markiser og lignende.

1.4.4. Skade på byggverk eller ting i dette når byggverket er oppført etter at det for vedkommende område er nedlagt bygge- og deleforbud, i medhold av naturskadeloven § 22, og skaden er av slik art som vedtaket gjelder.

1.4.5. Utgifter til forebygging, sikring, flytting eller andre tiltak som ikke skyldes direkte skade på forsikret byggverk eller løsøre. Er forsikret ting skadet eller direkte truet ved utløst naturulykke dekkes nødvendige redningsutgifter som omhandlet i forsikringsavtaleloven inntil gjenoppføringsprisen. For annet enn bygning, gjenanskaffelsesprisen.

2. Hvilke skader som erstattes og hvilke begrensninger som gjelder

2.1. Forsikringen dekker skade som direkte skyldes naturulykke ved skred, storm, flom, stormflo, jordskjelv eller vulkanutbrudd, jf lov om naturskadeforsikring av 16. juni 1989 nr 70.

Følgende skader erstattes ikke:

2.1.1. Skade som umiddelbart skyldes frost, tele, tørke, nedbør, snøtyngde eller isgang.

2.1.2. Skade som skyldes dyr, insekter, bakterier, sopp, råte e.l.

3. Andre spesielle bestemmelser om naturskade

3.1. Blir det etter naturskade på byggverk tinglyst erklæring etter naturskadeloven § 22 om at eiendommen er særlig utsatt for naturskade, og utgiftene til utbedring er 60 % eller mer av gjenoppføringsprisen, for det skadde byggverk, jf pkt 5.3.1, svarer selskapet for den økning i skade som nekting av reparasjon/ gjenoppføring medfører.

3.2. Naturskadeerstatningen kan settes ned eller falle bort når:

Skadens inntreden eller omfang helt eller delvis skyldes svak konstruksjon i forhold til de påkjenninger tingen kan ventes å bli utsatt for; dårlig vedlikehold eller tilsyn, eller når den skadelidte kan lastes for at han ikke forebygget skaden eller hindret dens omfang.

Ved avgjørelsen skal det legges vekt på den skadelidtes forutsetninger for å innse hvilke krav som må stilles, hans mulighet for utbedring av mangelen og forholdene ellers.

Avkorting skal ikke skje hvis den skadelidte bare er lite å legge til last.

3.3. Forsikringsselskapenes samlede ansvar ved en enkelt naturkatastrofe er begrenset til det beløp som er fastsatt av Kongen. Overstiger skaden denne grense, må sikrede bære en forholdsmessig del av skaden.

3.4. Er det tvil om det foreligger naturskade, om det er inntruffet en eller flere naturkatastrofer eller om betingelsene for nedsettelse eller nektelse på grunn av svak konstruksjon m.v. er til stede, kan sikrede eller selskapet forelegge spørsmålet for ankenemnda for Statens naturskadefond. Ankenemndas vedtak kan ikke påklages.

4. Egenandel

Egenandel er den som departementet til enhver tid har bestemt ifølge lov om naturskadeforsikring. Fra 01.04.2005 er egenandelen kr 8.000.

5. For forsikringen ellers gjelder:

- Oppgjørs- og skadebehandlingsregler for kombinerte forsikringer – vilkår nr. 09030.
- Generelle vilkår – vilkår nr. 09000.

TREDJEMANNSSINTERESSE

VILKÅR NR. 02200

Det er registrert at det er sendt ut forsikringsattest til fordel for panthaver på bygning.

Bygning(er) på forsikringssted og etter spesifikasjon nevnt i forsikringsbeviset, er forsikret mot brannskade iht. Alminnelige forsikringsvilkår.

Dersom forsikringen blir endret, oppsagt eller faller bort, skal selskapet gi panthaver særskilt melding om dette med 1 måneders varsel.

OPPGJØRS- OG SKADEBEHANDLINGSREGLER FOR KOMBINERTE FORSIKRINGER (VILKÅR NR. 09030)

Forsikringsavtalelovens § 6-1 gjelder ikke. I stedet gjelder bestemmelsene nedenfor:

1. Melding om skade og oppgjørsbestemmelser

1.1. Skademelding.

Skade skal meldes til selskapet uten ugrunnet opphold. Etter Forsikringsavtaleloven § 8-5. 1. ledd, mister sikrede retten til erstatning dersom kravet ikke er meldt til selskapet innen ett år etter at sikrede fikk kunnskap om de forhold som begrunner det.

Brann, innbrudd, hærverk, tyveri, ran, overfall og veskenapping skal snarest mulig meldes til politiet der skaden inntraff.

Andre skader skal meldes til politiet hvis selskapet forlanger det. Tyveri av registrert sykkel skal også meldes til sykkelregisteret sykkelen er oppført i.

1.2. Oppgjørsbestemmelser.

Opgjør foretas så snart selskapet har hatt rimelig tid til å klarlegge ansvarsforholdet og beregne sikredes krav. Selskapet plikter ikke å foreta oppgjør før eventuelle offentlige undersøkelser er avsluttet.

Ved erstatningsberegning gjøres reduksjoner med hjemmel i vilkår eller lov før fradrag av avtalt egenandel. Når det i oppgjørsreglene i vilkår 09030 er benyttet betegnelsen "erstatning" eller "bygningserstatning" menes erstatning før fradrag for egenandel er gjort og før eventuelle slike reduksjoner som omtalt i vilkår 02000, pkt 5.

2. Skade på bygning

Dersom det fremgår av forsikringsbeviset at bygningen er fullverdiforsikret, er forsikringssummen beregnet til hva det vil koste å gjenoppføre tilsvarende, eller i det vesentlige tilsvarende bygning.

Forsikringssummen for fullverdiforsikret bygning er et premiegrunnlag som fastsettes av selskapet. Forsikringssummen angis i forsikringsbeviset.

Er det gjort avtale om førsterisikoforsikring erstattes skaden inntil de avtalte summer, men ikke høyere enn forsikringsverdien.

Ved skade på bygning beregnes erstatningen i samsvar med punktene nedenfor:

2.1. For bygning som:

- repareres/gjenoppføres
- innen 5 år
- av bygningens eier på skadetidspunktet, dennes ektefelle samboer eller livsarving
- til samme formål
- på forsikringsstedet (skadestedet)

beregnes bygningserstatningen som beskrevet i dette punktet, med de presiseringer som følger av punktene nedenfor:

Bygningserstatningen beregnes på grunnlag av kostnader til reparasjon/gjenoppføring til samme, eller i det vesentlige samme, stand som umiddelbart før skaden inntraff. Skadedagens priser legges til grunn for erstatningsberegningen.

Med gjenoppføring menes oppføring av nytt bygg hvor bygningens eier, dennes ektefelle/samboer eller livsarving står som byggherre og for øvrig i henhold til forutsetningene i dette punkt. Kjøp av annen bolig regnes ikke som gjenoppføring.

For bygningskomponenter/bygningsdeler som står for utskiftning/rehabilitering eller som ikke lenger er i bruk, gjøres fulle fradrag for verdiforringelsen ved elde og bruk.

Meromkostninger ved byggemåte og utstyr som er urasjonelle etter dagens byggeskikk erstattes ikke.

Bygningserstatningen kan ikke settes høyere enn gjenoppføringsprisen før skaden inntraff fratrukket verdien av bygningen etter skaden.

2.2. Gjenoppføring utenfor forsikringsstedet.

Dersom bygningen gjenoppføres innenfor landets grenser og for øvrig iht. forutsetningene i punkt 2.1., fastsettes bygningserstatningen på samme måte, med følgende tilleggbestemmelse:

Dersom omsetningsverdien av den nye bygningen blir større enn bygningens omsetningsverdi før skaden, gjøres det fradrag for den økning som overstiger 40 % av omsetningsverdien før skaden inntraff.

2.3. Gjenoppføring til annet formål.

Dersom bygningen gjenoppføres/repareres innenfor landets grenser, til annet formål og for øvrig iht. forutsetningene i punkt 2.1., fastsettes bygningserstatningen på samme måte, med følgende tilleggbestemmelse:

Dersom omsetningsverdien av den nye/reparerte bygning blir større enn bygningens omsetningsverdi før skaden, gjøres det fradrag for hele økningen i omsetningsverdien.

2.4. Gjenoppføring/repasasjon av andre, eller ingen gjenoppføring/repasasjon.

For bygning som uansett årsak ikke blir gjenoppført/repasert iht. pkt. 2.1., 2.2., fastsettes bygningserstatningen på tilsvarende måte, men er begrenset til nedgangen i omsetningsverdien som følge av skaden.

2.5. Bygning som ikke tillates reparert/gjenoppført på forsikringsstedet.

Om gjenoppføring/repasasjon på forsikringsstedet ikke tillates av offentlig myndighet, aksepteres gjenoppføring på annet sted innen samme kommune på samme måte som i pkt. 2.1., så fremt de øvrige betingelsene i nevnte punkt blir oppfylt.

2.6. Bygning som står foran rivning eller midlertidig bygning som ikke gjenoppføres/repaseres.

For bygning som står foran rivning eller midlertidig bygning som ikke repareres eller gjenoppføres, beregnes bygningserstatningen til verdien av bygningens brukbare materialer, nedtatt og lagt ferdig for salg eller transport.

Det gjøres fradrag for utgiftene til rivning.

2.7. Hageanlegg.

Erstatningen fastsettes til hva det vil koste å tilbakeføre det som er skadet til samme eller vesentlig samme stand som umiddelbart før skaden.

For beplantning i hageanlegget beregnes erstatningen lik gjenanskaffelse av tilsvarende vekst, som alminnelig handelsvare (ung vekst) i gartneri og lignende.

2.8. Aldersfradrag.

For skade som rammer nedenforstående og som skyldes brudd på ledning/utstyr, kortslutning, elektrisk fenomen eller annen tilsvarende skade, gjøres det fradrag etter "Tabell for aldersfradrag" på siste side i dette vilkårssettet. Aldersfradraget beregnes av hele reparasjons- eller gjenoppføringskostnaden.

Ved ulik alder på skadde deler, legges den eldste delens alder til grunn.

2.9. Beregning av merutgifter ved offentlig påbud.

Merutgifter ved utbedring/gjenoppføring settes til forskjellen mellom verdien av en bygning tilsvarende den forsikrede med samme størrelse og etasjetall, – men utført i samsvar med påbudene – og verdien av den forsikrede bygning uten fradrag for verdiforringelse.

Merutgifter ved byggemåte og utstyr som er urasjonelle etter dagens byggeskikk, tas ikke med ved fastsettelse av verdien.

Merutgifter ved grunnundersøkelser og fundamentering beregnes som for en bygning tilsvarende den forsikrede utført i samsvar med påbudene.

Som merutgifter anses ikke utgifter til utgraving/utsprengning av kjeller.

Er den bygning som gjenoppføres større enn den skadede bygning, beregnes utgifter som ikke direkte vedrører byggearbeidet etter forholdet mellom gulvareal i den skadede bygning og gulvareal i den bygning som skal gjenoppføres.

Utbedring/gjenoppføring må være avsluttet innen 5 år etter skadedagen. Fristen kan forlenges av selskapet dersom inngripen fra offentlig myndighet sinker eller hindrer byggearbeidet.

Er gjenoppbygging på samme byggetomt hindret på grunn av påbud med hjemmel i lov eller offentlig forskrift, gjelder dekningen også med de samme betingelser ved gjenoppføring på annet sted, i den utstrekning merutgifter påløper på det nye sted på grunn av offentlig påbud om bygningens utførelse.

3. Skade på innbo og løsøre

3.1. Forsikringsverdi – Erstatning.

Erstatning settes til hva det på skadedagen ville kostet å gjenanskaffe tilsvarende, eller i det vesentlige tilsvarende, ting til samme formål (gjenanskaffelsesprisen).

For ting som ikke kan gjenskaffes/repareres foretas erstatningsberegningen på tilsvarende måte ved at antatt gjenskaffelsespris legges til grunn.

For ting som går inn under pkt 3.1.1., gjøres det aldersfradrag ved erstatningsberegningen. Erstatning for tingen kan ikke være høyere enn angitt i pkt 3.1.2.

Gjenstander anskaffet brukt ved arv, gave eller kjøp, erstattes med gjenskaffelsesprisen for tilsvarende eller vesentlig tilsvarende brukt gjenstand. Dersom det er boet, arvinger eller lignende som skal ha erstatningen beregnes verdi for tilsvarende eller vesentlig tilsvarende brukt gjenstand.

Innbo som er defekt og ikke lenger i bruk erstattes etter sin markedsverdi.

3.1.1. Aldersfradrag.

Aldersfradrag beregnes etter "Tabell for aldersfradrag" på siste side i dette vilkårssettet. Fradraget beregnes av hele reparasjons- eller gjenanskaffelsesprisen. Tingenes alder blir regnet ut fra første gang tingen ble tatt i bruk som ny.

3.1.2. Verdiforringelse.

For gjenstander som ikke er oppført i tabell for aldersfradrag gjøres det fradrag for verdiforringelse ved elde og bruk, nedsatt anvendelighet eller andre omstendigheter når verdiforringelsen utgjør 1/3 eller mer av gjenanskaffelsesprisen. Ved beregning av verdiforringelse tas også hensyn til tingens sannsynlige brukstid/levealder.

3.1.3. Vedrørende gjenskaffelsespris.

Spørsmålet om- den ting som selskapet stiller til disposisjon er tilsvarende, eller i det vesentlige tilsvarende, den tapte, eller om: - tingen er brakt i samme, eller i det vesentlige samme, stand som før skaden inntraff, avgjøres ved voldgift hvis sikrede eller selskapet krever det.

Bestemmelsene om skjønn blir i så fall lagt til grunn så langt de passer.

4. Skadeoppgjør

4.1. Alternative oppgjørsmåter.

Selskapet kan avgjøre om skaden skal erstattes ved:

- Kontantoppgjør.
- Reparasjon/gjenoppføring til samme eller vesentlig samme stand som før skaden.
- At selskapet skaffer tilsvarende eller i det vesentlige tilsvarende ting.

4.1.1. Ved kontantoppgjør kan erstatningen ikke overstige det beløpet selskapet hadde måttet betale for reparasjon eller gjenoppføring/gjenanskaffelse. Ved reparasjon eller gjenoppføring/gjenanskaffelse har selskapet rett til å bestemme hvilken reparatør eller leverandør som skal benyttes. Dersom det ikke kan dokumenteres med faktura at arbeidspenger er betalt, erstattes arbeidspenger med 50 % i forhold til normalpriser. For elektro- og VVS arbeider som etter offentlige forskrifter skal utføres av autorisert håndverker, betales erstatning iht. normalpriser.

4.1.2. Merverdiavgift

Merverdiavgift ved bygningskade erstattes bare etter dokumentasjon for betalt avgift. Avgift erstattes ikke i den utstrekning den kan fradragføres i merverdiavgiftregnskap.

5. Beregning av husleietap og prisstigning

Husleietap og prisstigning regnes fra skadedagen til reparasjon/gjenanskaffelse/gjenoppbygning har skjedd, eller normalt kunne ha skjedd. Prisstigning beregnes i henhold til Statistisk Sentralbyrås prisindekser. Erstatningen fastsettes og forfaller til betaling når skaden er utbedret.

Husleietap ved nedgang i husleieinntekt beregnes på grunnlag av leieinntekten for umøblerte rom.

For egne ikke utleide rom, benyttes markedspris for umøblerte rom ved utleie i minst 12 mnd.

Økning av tapet ved forlenget byggetid som følge av forbedring, utvidelse eller annen endring tas ikke med.

I beregningen for husleietap og prisstigning for bygninger gjøres fradrag for innsparte utgifter og opptjente renter av bygningserstatningen. Dette gjelder selv om bygningserstatningen er overført til bank

Husleietap ved nedgang i husleieinntekt erstattes i samme forhold som bygningskaden.

6. Skjønn

Fastsettelse av de verdier som er av betydning for erstatningsberegningen, samt spørsmål i forbindelse med beregning av husleietap, skal avgjøres ved skjønn dersom sikrede eller selskapet krever det. Skjønnen skal også fastsette normal reparasjons-/gjenoppføringstid.

Se generelle vilkår pkt. 2.

Privatkunder kan kreve at alle nødvendige omkostninger ved skjønn refunderes i de tilfeller der det er selskapet som krever skjønn.

7. Selskapets oppgjør til panthaver og overtagelse av panterett

Selskapet plikter ikke å betale større erstatning til panthavere enn nedgang i omsetningsverdi/økonomisk verdi som følge av skaden.

Er selskapet ansvarlig overfor panthaveren, men ikke overfor eieren, trer selskapet inn i panthaverens rett i den utstrekning det betales erstatning til ham. Når selskapet trer inn i panthaverens rett, gjelder dette likevel ikke til fortregning for panterettigheter som gjaldt da forsikringstilfellet inntraff og som omfattes av forsikringen.

8. Forsikret ting som kommer til rette

Kommer ting til rette etter at erstatning er betalt, har sikrede rett til å beholde tingen, mot å betale erstatningen tilbake. Vil han ikke det, tilfaller tingen selskapet.

9. Forsikringssum – premiegrunnlag

For fullverdifsikrede bygninger fastsettes forsikringssummen av selskapet og angis i avtalen.

For andre ting fastsettes forsikringssummen av forsikringstaker og må minst tilsvare forsikringsverdien for at underforsikring skal unngås.

GENERELLE VILKÅR

VILKÅR NR. 09000

De generelle vilkår gjelder i den utstrekning de ikke er fraveket i de spesielle vilkår eller i forsikringsbeviset.

1. Andre særlige begrensninger i selskapets erstatningsplikt

Selskapet svarer ikke for tap eller skade, og økning i tap eller skade, som direkte eller indirekte er forårsaket av eller står i sammenheng med:

- 1.1.** Jordskjelv eller vulkanske utbrudd.
- 1.2.** Giftig, radioaktiv, eksplosiv eller annen farlig egenskap ved kjerneladete sprenglegemer; Atomkjernereaksjoner; ioniserende stråling, kjernebrennstoff eller radioaktivt avfall.
- 1.3.** Krig eller krigslignende handlinger; opprør eller lignende forstyrrelser av den offentlige orden.
- 1.4. Terrorhandling.**
Med terrorhandling forstås enhver skadevoldende handling som fremstår å ha hatt til hensikt å forårsake alvorlig person- eller tingskade eller annet betydelig tap for å øve innflytelse på politiske, religiøse eller andre ideologiske organer eller for å fremkalle frykt i befolkningen.

2. Skjønn

Er det adgang til å kreve skjønn i henhold til forsikringsvilkårene gjelder følgende bestemmelser om fremgangsmåten:

Skjønn avgis av sakkyndige og uhildede personer. Hver av partene velger en skjønnsmann. Hvis noen av partene ønsker det, kan han velge særskilt skjønnsmann for bestemte ting – ved avbruddstap for bestemte spørsmål.

Har den ene av partene skriftlig underrettet den andre om sitt valg, plikter denne innen en uke etter at han har mottatt underretningen å gi meddelelse om hvem han velger. For skjønn velger de to skjønnsmenn en oppmann.

Hvis noen av partene forlanger det, skal denne være bosatt utenfor partenes hjemsted og utenfor den kommune hvor forsikringstilfellet er inntruffet. Unnlater en av partene å velge skjønnsmann, oppnevnes denne på hans vegne av Tingsretten i den rettskrets hvor skjønn foretas. Blir skjønnsmennene ikke enige om oppmann, oppnevnes denne på samme måte.

Skjønnsmennene kan innhente de opplysninger og foreta de undersøkelser som de anser nødvendige. De plikter å avgis sitt skjønn på grunnlag av forsikringsvilkårene.

De to skjønnsmenn foretar verdsettelsen – besvarer spørsmålene ved avbruddstap – uten at oppmannen tilkalles. Blir de ikke enige, tilkalles oppmannen, som etter de samme regler avgir sitt skjønn over de punkter som skjønnsmennene er uenige om. Blir oppmannen tilkalt, beregnes erstatningen på grunnlag av dennes skjønn. Erstatningen skal dog ikke ligge utenfor de grenser som de to skjønnsmenns ansettelse vil medføre.

Partene betaler hver sin skjønnsmann, honorar til oppmann og mulige andre omkostninger ved skjønn bæres av partene med en halvdel hver. Skjønnets verdsettelse er bindende for begge parter.

3. Renter

Sikrede har krav på renter i overensstemmelse med FAL § 8-4 eller § 18-4.

4. Følgene av svik

Den som gjør seg skyldig i svik mot selskapet, taper enhver rett etter forsikringsavtalen og etter andre forsikringsavtaler med selskapet i anledning ved samme hendelse og selskapet kan si opp enhver forsikringsavtale med ham, jf. FAL, § 4-2, § 4-3, § 8-1 eller § 13-2, § 13-3 og § 18-1.

5. Oppsigelse

5.1. Forsikringstakerens rett til oppsigelse.

Forsikringstakeren kan si opp forsikringen:

- I forsikringstiden dersom forsikringsbehovet faller bort, det foreligger andre særlige grunner eller for flytting av forsikringen til annet selskap. Forsikringstaker skal varsle selskapet med en frist på minst en måned.
- Ved utløpet av forsikringstiden. Forsikringstaker skal varsle selskapet med en frist på minst en måned, se FAL § 3-4.

Ved flytting skal det i varselet opplyses om hvilket selskap forsikringen flyttes til og om tidspunktet for flyttingen, se FAL §§ 3-6 eller 12-3.

5.2. Selskapets rett til oppsigelse.

Selskapet kan si opp en løpende forsikring:

1. Hvis det er gitt uriktige eller ufullstendige opplysninger om risikoen tilknyttet forsikringsavtalen, med 14 dagers varsel, se FAL § 4-3 eller 13-3.
2. Hvis det foreligger svik i forbindelse med opplysninger om risikoen tilknyttet forsikringsavtalen, med øyeblikkelig virkning, se FAL § 4-3 eller 13-3.
3. Hvis det foreligger svik ved skadeoppgjøret, med en ukes varsel, se FAL § 8-1 eller 18-1.
4. Hvis forsikrede eller sikrede forsettlig eller grovt uaktsomt har medvirket til skaden eller ikke har overholdt sikkerhetsforskriftene, med to måneders varsel, se FAL § 3-7 eller 12-4.

5. Hvis forsikringstakeren de siste 12 månedene har hatt tre skader eller flere under hans eller hennes kundeforhold med selskapet, med to måneders varsel, se FAL § 3-7 eller 12-4.

I tilfeller av svik kan selskapet i tillegg til oppsigelse av den gjeldende forsikringsavtalen også si opp enhver annen forsikringsavtale tilhørende samme kundeforhold, med tilsvarende oppsigelsesfrister som angitt i punktene ovenfor, se FAL § 3-7, 8-1 eller 12-4.

Hvis forsikringstakeren ikke overholder angitte betalingsfrister vil forsikringsavtalen opphøre i sin helhet og selskapet vil ikke gi erstatning for skader som oppstår etter varslet opphørsdato. Selskapet vil i tillegg beregne premie for den tiden forsikringen har vært i kraft.

6. Premieberegning når forsikringen opphører i forsikringsperioden

Hvis forsikringen opphører i forsikringstiden tilbakebetales en andel av den innbetalte premien, se FAL § 3-9 og 12-5.

Andelen bestemmes på grunnlag av gjenstående forsikringstid og etter premieberegningsregler ved opphør, som kan fås ved henvendelse til selskapet.

7. Fornyelse av forsikringen

Forsikringen fornyes automatisk for ett år om gangen, hvis ikke forsikringstakeren varsler selskapet om at han eller hun ikke ønsker en slik automatisk fornyelse.

Et slikt varsel må komme selskapet i hende innen forsikringstidens utløp. For selskapet er oppsigelsesfristen to måneder før utløpet av forsikringstiden. Se FAL § 3-5.

Forsikringsvilkår og premie kan endres og blir gjeldende fra fornyelsesdag.

8. Lovlig interesse

Forsikringsavtalen omfatter kun lovlig interesse som kan verdsettes i penger.

9. Vinningsforbud

Forsikringen skal ikke føre til vinning, men skal bare erstatte tap som virkelig er lidt innenfor rammen av forsikringsavtalen.

Forsikringssummen er intet bevis for tingens eller interessens verdi.

10. Forsikringsavtaleloven og Lovvalg

For forsikringsavtalen gjelder Forsikringsavtaleloven av 16.06.1989, nr. 69.

Norsk lovgivning gjelder for forsikringsavtalen så lenge dette ikke er i strid med lov av 27. november 1992 nr. 111 om lovvalg i forsikring, eller annet er avtalt.

11. Vernetting

Tvister etter forsikringsavtalen avgjøres ved norsk domstol, med mindre det er i strid med ufravikelige regler i gjeldende lovgivning, eller det er gjort annen avtale.

12. Valuta

Premiebeløp, forsikringssummer, erstatningsbeløp m.v. som springer ut av forsikringsavtalen, regnes i norske kroner (NOK) dersom ikke annet fremgår av vilkår eller forsikringsbevis.

Forsikringen begynner og slutter kl. 00.00.

13. Særlig begrensning for tidsfeil i databehandlingsfunksjon

Forsikringen dekker ikke skade, kostnad, ansvar eller tvist som direkte eller indirekte er forårsaket av eller står i sammenheng med tidsfeil i databehandlingsfunksjonen.

Med tidsfeil menes feil eller forstyrrelser på grunn av:

- En bestemt tidsangivelse eller overgang fra et tidspunkt til et annet.
- En bestemt tidsperiode eller overgang fra en tidsperiode til en annen.
- En bestemt kalenderdato eller overgang fra en dato til en annen.

Med databehandlingsfunksjon menes komponent eller funksjon i enhet for elektronisk behandling av data, inkludert maskinvare og dataprogrammer i datamaskin eller mikroprosessor og såkalt innebygget elektronikk.

Nevnte unntak gjelder likevel ikke:

- Personskade eller dødsfall eller erstatningsansvar for slike skader.
- Erstatningsansvar etter Bilansvarsloven.

For forsikringer for privatpersoner gjelder ikke unntak for:

- Brannskade.
- Følgeskader av tidsfeil i databehandlingsfunksjon som f.eks. skader som følger av at strømmen uteblir.

14. Grov uaktsomhet og forsett

Erstatningen kan reduseres eller falle bort dersom forsikrede eller sikrede forsettlig eller grovt uaktsomt har medvirket til skaden eller økt skadens omfang. Se FAL § 4-9.

15. Foreldelse av krav

Sikrede mister retten til erstatning hvis kravet ikke er meldt til selskapet innen ett år etter at sikrede fikk kunnskap om de forhold som begrunner det, se FAL § 8-5, 1. ledd. Øvrige foreldelsesfrister, se FAL § 18-6.

Avslår selskapet kravet om erstatning helt eller delvis, mister sikrede retten til erstatning hvis ikke sak er anlagt eller nemndbehandling er krevd innen seks måneder etter at han eller hun fikk skriftlig melding om avslaget.
Se FAL §§ 8-5, 18-5 og 20-1.

16. Eierskifte

For forsikringsavtaler for en gjenstand, for eksempel bil, hus, båt og lignende, gjelder forsikringen ved eierskifte inntil en ny eier har kjøpt forsikring for gjenstanden, men ikke lenger enn 14 dager etter at eierskiftet fant sted.

17. Melding om inntruffet skade

Skade skal meldes til selskapet uten ugrunnet opphold i samsvar med FAL § 4-10. Skademeldingen skal inneholde sikredes fødselsnummer. Trafikkuhell med personskader, andre uhell med personskader, samt brann, tyveri og hærværkskader skal snarest mulig meldes til politi.

18. Erstatning ved endring av risikoen

Premien er beregnet ut ifra hvordan forsikringsobjektet brukes, hvem som bruker det, dets tekniske spesifikasjoner og gjennomførte sikkerhetstiltak. Sikrede plikter å varsle selskapet om endringer i disse forhold så snart han eller hun har fått vite om den.

Hvis det har skjedd endringer som betinger høyere pris, vil selskapets ansvar bli redusert forholdsmessig etter hva som er betalt mot det som skulle vært betalt. Det er en forutsetning at det er en årsakssammenheng mellom det endrede forhold og skaden, se FAL § 4-6, 4-7 eller 13-7. Ved utbetaling over ansvarsforsikringen har selskapet på tilsvarende måte regress overfor forsikringstakeren.

19. Garanti for forsikringsforpliktelsen

Codan Forsikring NUF er norsk filial av Codan Forsikring A/S, Gammel Kongevej 60, 1790 København V, Danmark.

Som norsk filial er Codan Forsikring NUF medlem av den norske garantiordningen for skadeforsikring. Skadeforsikringsselskapenes garantiordning skal bidra til å sikre utbetaling av krav som følger av avtale om direkte skadeforsikring, til sikrede og skadet tredjemann.

Dekningen under garantiordningen fremgår av Forskrift om garantiordning for skadeforsikring av 22.12.2006 nr. 1617, jf særlig §§ 1-1 og 1-2.

Tabell for aldersfradrag

Ved gjentakelse av samme type skade kan egenandelen i noen tilfeller øke. Vennligst se vilkår for nærmere detaljer.

Gjenstand:	Antall år uten aldersfradrag:	Aldersfradrag i % pr år:	Maks fradrag:
Integrert komfyr, kjøle- og fryseskap	3 år	10%	80%
Varmtvannsbeholder-/ bereder og pumper eller andre elektriske maskiner/apparater	5 år	5%	100 %
Utvendige ledninger, tanker og kummer uansett type materiale samt bunnledning	20 år	5%	100%
Varmepumpe	5 år	10%	100%
Annen innretning for oppvarming/kjøling medregnet fyringskjel	10 år	5%	100%
Parabol	3 år	10%	80%
PC/mobiltelefon med tilhørende utstyr	1 år	20%	100%
Foto-/videokamera med tilhørende utstyr	2 år	20%	80%
Sykkel	2 år	10%	80%
Hvitevarer	3 år	10%	80%
Møbler	3 år	10%	80%
Klær og sko (unntatt bundad og pels)	1 år	20%	80%
Elektrisk husholdningsmaskin/apparat	3 år	10%	80%
Motoriserte og elektriske verktøy	2 år	10%	80%
Golfutstyr	1 år	10%	80%
Ski og annet sportsutstyr	2 år	10%	80%
Samlinger	Erstatningen settes til markedspris		
Smykker	Erstatningen settes til gjenskaffelsespris		
CD	Erstattes med ny CD eller kr 100 pr CD		
DVD og lignende	Erstattes med ny DVD eller kr 100 pr stk.		